

TÜRKİYE KÜÇÜK ve ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELER, SERBEST MESLEK MENSUPLARI ve YÖNETİCİLER VAKFI

V. KOBİ Zirvesi geniş ilgi gördü
Türkiye'de "Mikro Reformlar"
dönemi başlıyor

KOBİ'lerle büyümek

AB Hibe
Fonları

(Sayfa 10)

Doğu'nun
incisi ERZURUM

(Sayfa 12)

Tire OSB
yatırımlarla büyüyor

(Sayfa 34)

REKLAM

KOBİ Zirvesi'nin ardından...

Hilmi Develi
TOSYÖV Başkanı

Bir KOBİ Zirvesi'ni daha katılımcılarımızın yoğun ilgisi, konuşmacılarımızın destekleri, TOBB ve KOSGEB'in işbirliği ve TSE, TPE ve Rekabet Kurumu'nun destekleri ile başarı ile tamamladık. Tüm kuruluşlarımızın başkanlarına ve yöneticilerine desteklerinden dolayı şükranlarımı sunuyorum. 13 Aralık'ta, ilk günü zirvemizin açılış konuşmalarını İstanbul Valisi sayın Muammer Güler ve Sanayi ve Ticaret Bakanı sayın Zafer Çağlayan onurlandırdı. Ana teması "Büyüme ve Kalkınma İçin KOBİ Stratejileri" olarak belirlenen bu yıl ki zirvede, finansmandan bilişime, Ar-Ge'den patente, kaliteden rekabete, çevre ve enerjiden, KOBİ programlarına kadar pek çok konu 13 oturumda ele alındı. İlk KOBİ Zirvesi'nde KOBİ'leri ülke gündemine taşımak, onların sorunlarına çözümler bulmak ve bir vizyon kazandırmayı amaçlıyorduk. V. KOBİ Zirvesi'nde gördük ki KOBİ'lerimiz bir çok sektörün, kurum ve kuruluşun öncelikleri arasında hakettiği yerini almış ve ilgilendikleri alanlarda KOBİ'lere yönelik çeşitli çözümler üretmeye çalışıyorlar. Bu olumlu gelişmelerle birlikte zirvenin çıktılarını baktığımızda daha alınması gereken bazı tedbirler ve üretilmesi gereken çözümler bulunuyor. Zirvede oldukça verimli geçen iki günün ardından oturumlarda ortaya çıkan çözüm önerilerini ve KOBİ Zirvesi sonuçlarını biraraya getirerek 12 ana başlık altında 41 maddeden oluşan bir metin haline getirerek kamu ile paylaştık.

13-14 Aralık'ta İstanbul Cevahir Otel'de gerçekleştirilen V. KOBİ Zirvesi'nde elde edilen sonuçların en çarpıcılarına baktığımızda şunlar göze çarpmaktadır;

- KOBİ'lerin finansman sorunları ile ilgili olarak bankaların ve diğer finans kuruluşlarının KOBİ programlarında çeşitlilik gözlenmekte birlikte KOBİ'lerin uzun vadeli ve düşük faizli kredi olanaklarından yararlanması için gerekli düzenlemelerin acilen yapılması gerekiyor.

- Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları teşvik edilmeli, Girişimcilere İş Melekleri (Business Angels) sistemi gibi yeni finans mekanizmaları oluşturulmalı ve kredi garanti sistemleri çeşitlendirilip güçlendirilmeli.

- KOBİ'lerimizin kaliteli üretim yapmaları, bilişim altyapıları için yatırım yapmaları ve inovasyon sürecinde patent konusuna özellikle önem vermeleri gerekmektedir.

- Yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte kurgulanarak "küme modeli" ortaya çıkmalıdır. "Kümelemenin" oluşturduğu sinerjiyle sürdürülebilir bir başarı sağlanacağı mutlaktr.

- KOBİ'lerimizin ihracattan alacakları payları artırmak ve gelişimini desteklemek konusunda yeni araçların ve teknolojilerden yararlanılması gerektiği bir kez daha gündeme gelmiştir.

- KOBİ'ler ile ilgili kurum ve kuruluşların biraraya gelmesi ve bir "ÇATI KURUM" altında birleşmeleri için yeniden yapılandırılmalıdır.

- Ülkemizde KOBİ'lere yönelik devlet destekleri, proje bazlı, sektörel ve bölgesel farklılıklar da dikkate alınarak düzenlenmelidir.

- Avrupa Birliği fonlarından KOBİ'lerin etkin yararlanabilmeleri için proje hazırlanması ve bu projelerin yürütülmesi konusunda kamu, üniversite ve sivil toplum kuruluşları tarafından gerekli destek verilmelidir.

Büyüme ve kalkınmamızın temel taşlarından olan KOBİ'lerimizin ortak bir strateji doğrultusunda güçlendirilme çalışmaları, gerekli konularda bilinçlendirilmeleri ve önlerindeki engellerin kaldırılması için tüm sektör kuruluşları, STK'lar, üniversiteler ve kamu kurumları birlikte hareket etmelidirler. KOBİ'lerin sorunları ile ilgili tespitlerde bulunmak için bu önemli platformda biraraya gelen kurum ve kuruluşların, ortaya konan tespitler ışığında çözümleri gerçekleştirmek için de biraraya geleceklerinden ve etkili çalışmalar yapacaklarından eminim.

Zirvemize evsahipliği yapan Sanayi ve Ticaret Bakanımız Sayın Zafer Çağlayan'a özellikle teşekkürlerimi sunmak isterim. Birlikte iş yapma, strateji geliştirme, sinerji yaratma kültürünün çok güzel bir örneğini oluşturan KOSGEB ve TOBB Başkan ve yöneticilerine, zirvemizi destekleyen TSE, TPE ve Rekabet Kurumu'na, konuşmacı olarak katılan bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının, müsteşarından uzmanına kadar her kademedeki yöneticilerine, üniversitemizin akademisyenlerine, reel sektör ve iş yaşamı ile hukuk, çevre ve enerji, kalite ile ilgili birçok sivil toplum kuruluşunun başkan ve üyelerine, bankalarımızın ve finans sektörünün üst düzey yöneticilerine, OSB başkanlarına, alanında uzmanlaşmış olan duayenlerimize, girişimcilerimize ve işletme sahibi ve yöneticilerimize katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum. Ayrıca maddi destekleri ile zirvemize katkıda bulunan ana sponsorumuza, iletişim ve bilişim sponsorlarımıza, toplantı, oturum, medya, basın ve hizmet sponsorlarına da teşekkür ediyorum. Zirve sırasında ve öncesindeki hazırlıklarda katkılarını esirgemeyen, TOSYÖV Mütevelli Heyet Üyeleri'ne, Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarımıza, Destekleme Derneği Başkanlarımıza, KobiEfor Dergisi'ne, TOSYÖV çalışanlarına ve organizasyonu başarı ile yürüten Semor Şirketi'ne teşekkürlerimi borç biliyorum. Daha nice güzel çalışmaları birlikte gerçekleştirmek arzusu ve yeni yılın tüm iş dünyamıza başarı, bol kazanç ve sağlıklar getirmesini dilerken bir başka KOBİ Zirvesi'nde tekrar birlikte olmak umuduyla..

AB Hibe Fonları

10

Tire OSB yatırımlarla büyüyor

34

**Cumhuriyetimiz'in
84. yılını kutluyoruz.**

İÇİNDEKİLER

Görüşler

Hilmi Develi	3
Rifat Hisarcıklıoğlu	6
Kurtcebe Alptemoçin	8

Haberler

Hezarfen tamamlandı	7
TOSYÖV Mersin'den bilgilendirme toplantısı	10
Gelecek İzmir'in	11
Doğu'nun incisi Erzurum	12
Kapak / V. KOBİ Zirvesi	14
Türkiye, bölgesel farklılıklara çözüm arıyor	32
Tire OSB	34
Karacabeyli sanayiciler OSB kurmak istiyor	36
Barış Okulu için 500 çocuk elele	36
KOBİ Bilgi	37
KOBİ Finans Sözlük	37
Ocak ayı mali yükümlülükler takvimi	38
Destekleme Derneklerimiz	39

**Konrad
Adenauer
Stiftung**

KATKILARIYLA

GİRİŞİM

Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı adına imtiyaz sahibi ve Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi DEVELİ

Yazı İşleri Müdürü (Sorumlu)
Yasemin AZAP

Mali İşler - Reklam ve İlan
Necla ALTINDAĞ

GÖRSEL DANIŞMAN
Nejat Özbayrak

ADRES: TOSYÖV Paris Cad. No:16/5 Kavaklıdere - ANKARA

TELEFON : +90 (312) 425 94 85 (pbx) FAX: +90 (312) 425 62 21

e mail: info@tosyov.org.tr

Girişim Dergisi TOSYÖV tarafından

Ortam Reklam Danışmanlık LTD. ŞTİ.'ne hazırlanmıştır

Baskı: EGE BASIM Tel: (0216) 472 84 01

Yayın Türü: Yaygın süreli

GİRİŞİM Dergisi TOSYÖV'ün aylık yayın organıdır

Girişim Dergisi'nde yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

REKLAM

**M. Rifat
Hisarcıklıoğlu**
TOBB Başkanı

Acilen yeni bir reform gündemi oluşturulmalı

Türkiye 1970-2001 arasında yılda ortalama yaklaşık yüzde 4 büyürken 2002-2006 döneminde yılda ortalama yüzde 7'nin üzerinde büyüdü. Aradaki bu çarpıcı farkın arkasında, kriz sonrası başlatılan ve 3 hükümet döneminde de devam ettirilen reform sürecinin getirdiği olumlu beklentiler yatıyordu. O reformlarla bugüne kadar geldik. Ama şimdiki hepimiz, büyüme sürecinde sıkıntı olduğunu hissediyoruz. Temponun düştüğünü hissediyoruz ve görüyoruz. Nitekim üçüncü çeyrekte yurtiçi büyüme, yüzde 1.5'e kadar gerilemiştir ki bu oran, son 6 yılın en kötü performansına işaret etmektedir. Büyüme hızındaki çarpıcı yavaşlama karşısında çeşitli mazeretler ileri sürüldü. Ama rakamlar, bunların geçerliliğini şüpheye düşürdü. Mesela olağandışı olumsuz iklim ve kuraklık nedeniyle tarımda yaşanan küçülme gerçekten de çarpıcıydı. Ama yüzde 8'e ulaşan bu küçülmenin büyüme üzerindeki eksi etkisi sadece 1.5 puan kadardır. Yani tarımdaki küçülme sıfır olsaydı, toplam GSYİH büyümesi 1.5 değil 3 olacaktı. Demek ki bu mazeret ancak yüzde 3'lük büyüme makul bulunuyorsa bir anlam ifade ediyor.

Diğer bir önemli mazeret uluslararası gelişmelerdir. ABD başta olmak üzere gelişmiş ülkelerin mali piyasalarında yaşanan çalkantıların, büyüme üzerinde olumsuz etkiye yol açtığı iddia edilmişti. Ama krizin göbeğindeki ABD'deki 3. çeyrek büyüme oranı bile Türkiye'nin neredeyse 2 katı oldu. Hem tüm AB ülkeleri de bu dönemde bizden daha hızlı büyüdü. O halde uluslararası gelişmeler mazereti de pek geçerli görünmüyor. O halde Türkiye'deki büyümenin detaylarına bakmak gerekiyor. Böylece görülecek ki sanayi, yatırım ve mal-hizmet ihracatı gibi temel alanlarının hepsindeki büyüme oranlarında ciddi gerilemeler yaşanmaktadır. İşte bu nedenlerle diyoruz ki büyüme temposundaki ciddi kan kaybının arkasındaki neden, beklentilerin bozulmasıdır. Beklentiler bozulmuştur çünkü neredeyse 1 yıldır iş ve yatırım ortamını iyileştirici nitelikte dışı dokunur tek bir reform gerçekleştirilmemiştir. Türkiye, Merkez Bankası Başkanı seçimiyle başlayan ve 2007'de iki seçimle devam eden siyasetin ağırlık kazandığı, ekonominin ikinci plana itildiği bir dönem yaşamıştır. Neredeyse 1.5 yıl heba olmuştur. Ne yazık ki biz, yapılması gerekenleri gözardı ederken problemler büyümeye devam etmiştir. Şimdi, bunun kaçınılmaz faturasını, hem düşen büyüme hızımızda, hem de artan kamu bütçesi açığında (ki Kasım itibarıyla açık miktarı geçen senenin 10 katına ulaşmıştır) görüyoruz. Şimdi, büyümeyi yeniden eski temposuna yük-

selemek için şirketlerimizin önündeki engelleri kaldıracak, yatırımların önünü açacak, mikro ekonomik reformlar yapmamız gerekiyor. Biz bunlara ikinci nesil reformlar diyoruz.

Bunların başında, küresel arenada rekabet edebilmek için, şirketlerimizin büyümesini sağlamak gelmektedir. Şirketlerimizin büyümesi için en başta yapmamız gerekense kayıt dışı belasının ortadan kaldırılmasıdır. Çünkü bir şirketin faaliyetlerinin çoğu kayıt dışındaysa o şirket kredi alamaz. Kredi alamayan şirket, yatırım yapıp büyüyemez. O halde hükümetimizin yapması gerekenlerin başında şirketlerimizi kayda girmeye teşvik etmek gelmelidir. Bu çerçevede, bir tarafta vergi oranları düşürülürken, mevzuat da muhtemeldir ki kurtarıp, basitleştirilmelidir.

İkinci önceliğimiz, işgücü piyasası reformudur. Zira tüm OECD ülkeleri arasında en katı işgücü mevzuatı Türkiye'dedir. Bu nedenle hem işgücü üzerindeki mali yüklerin düşürülmesi, hem de istihdamı zorlaştıran ve cezalandıran mevzuat uygulamalarının değiştirilmesi gerekmektedir.

Üçüncü reform alanıysa eğitimidir. Anadolu'yu gezdiğimde şunu görüyorum: Kahvehaneler işsiz dolu, ama sanayicimiz çalıştıracak eleman bulamıyor. Demek ki görünen işsizlik meselemizin altındaki asıl problem, mesleksizliktir. Bunun nedeni iş arayanların sahip olduğu becerilerle şirketlerimizin aradığı becerilerin farklı olmasıdır. Çünkü bizim ihtiyaç duyduğumuz beceriler, okullarımızda öğretilmemektedir.

Okullarımızda öğretilen becerilerse şirketlerimizde kullanılmamaktadır. Bu uyumsuzluğu gidermek için, meslek eğitim reformuna ve işsizlere yönelik eğitim programlarına acilen başlanmasını bekliyoruz.

Dördüncü reform adımı, yenilikçi faaliyetlerin teşvik edilmesidir. Sanayimizin, rekabet gücü yüksek alanlara yönelmesini sağlayacak, bir stratejiye ihtiyaç duyuyoruz. Bir stratejimiz olsun ki önümüzü görelim. Bir stratejimiz olsun ki sanayicimizin hangi alanda üretim yapacağına küresel eğilimler değil, biz karar verelim.

Hükümetimiz acilen bu çerçevede yeni bir reform gündemi oluşturmalıdır. Zira yüzde 4-5 büyüme ile önümüzdekilere yetişemeyiz. Ama yüzde 7.5'lük büyüme temposunu korursak 10 yıl sonra AB'nin (bugünkü dörtte biri seviyesinden) yarısı seviyeye, 25 yıl sonrada eşit seviyeye ulaşırız. Şimdi konuşma değil, reformlara hemen başlama zamanıdır. 2008 yılı, yeni reform programının, yeni bir heyecan ve yeni bir yol haritasıyla başladığı yıl olmalıdır.

Hezarfen tamamlandı

Türk Patent Enstitüsü'nün, KOSGEB'le birlikte OSTİM OSB'de yürüttüğü, Hollanda Hükümeti'nin fonlarıyla desteklenen Hezarfen Projesi tamamlandı.

Türk Patent Enstitüsü'nün (TPE), KOBİ'lerde inovasyon kültürünün artırılmasına katkı sağlamak amacıyla KOSGEB ile birlikte OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSTİM OSB) yürüttüğü, Hollanda Hükümeti'nin de fonlarla desteklediği Hezarfen Projesi'nin kapanış töreni TPE Konferans Salonu'nda yapıldı. Törende, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Yusuf Balcı, TPE Başkan Vekili Doç. Dr. Yüksel Birinci, Hollanda Kraliyeti Büyükelçisi

Marcel Kurpershoek, OSTİM OSB Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın birer konuşma yaptı. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Yusuf Balcı, TPE'nin "Artık yeni bir şeyler yapmak lazım" sloganıyla yola çıktığını ve sahaya inerek Hezarfen Projesi'ni başlattığını söyledi. İlk etapta TPE'nin öncelikle kendisinin inovatif kapasitesinin geliştirilmesine çalışıldığını anlatan Balcı, ikinci etapta da projenin hayata geçirildiğini belirtti.

Inovasyon ve sınai mülkiyet hakları konularında yapılacak hizmetlerin ülkeye yapılacak en önemli hizmetler olduğunu vurgulayan Balcı, şunları ifade etti: "Müşteri odaklı, sanayi odaklı projelerle ortaya çıkmak zorundayız. 2013 için koyduğumuz GSMH'nin yüzde 2'sinin Ar-Ge'ye harcanması hedefine ancak bu şekilde ulaşabiliriz. Türkiye bu anlamda çok önemli bir aşama kaydetti."

TPE Başkan Vekili Doç. Dr. Yüksel Birinci, küresel rekabetin geliştiği süreçte ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin bilgiye sahip olma, bunu kullanma ve geliştirmelerine göre ölçüldüğünü söyledi. Hezarfen Projesi ile OSTİM OSB'de yer alan KOBİ'lerin inovasyon kapasitelerinin geliştirilmesinin amaçlandığını anlatan Yüksel Birinci, projenin ülke genelinde tüm sanayi bölgelerinde yaygınlaştırılacağını kaydetti.

OSTİM OSB Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın ise proje sayesinde 5 bin firmanın inovasyon kavramıyla tanıştığını, 700 firmanın inovasyon eğitimine girdiğini ve 20 firmaya da TPE ve KOSGEB tarafından yenilikçiliğin

ne olduğunun öğretilerek, bu firmaların inovatif hale getirildiğini söyledi.

Hollanda'nın Ankara Büyükelçisi Marcel Kurpershoek, KOBİ'lerin sınai mülkiyet haklarını daha iyi anlaması ve KOBİ'lerde bilinçlendirilmesine yönelik Hezarfen Projesi sayesinde Türk ekonomisine rekabetçilik getirecek yeni bir aşamanın başladığını söyledi. Proje sayesinde KOBİ'lerin kendilerini inovasyon alanında geliştirme imkanı bulduklarını anlatan Kurpershoek, uygulamanın Türkiye'deki iş çevrelerinin gelişmeye ne kadar açık olduğunu da gösterdiğini belirtti.

Konuşmaların ardından projeye katılan şirketlere katılım sertifikaları, proje ekibi ve destek veren kişilere de teşekkür belgeleri verildi. Hezarfen Projesi kapsamında detaylı danışmanlık hizmeti almaya hak kazanan, projeye aktif şekilde katılım sağlayarak belge alan OSTİM KOBİ'leri ise şöyle:

"Timsan Teknik İnşaat ve Makine Sanayi Tic. Ltd. Şti., Fiba Apaydın Metal Ticaret İnşaat Otomotiv Turizm Sanayi ve Limited Şirketi, Senkron Plastik Ltd. Şti., Emge Kollektif Şirketi Elektro Mekanik Gereçler Endüstrisi, Madoors Sistem San. Tic. Ltd. Şti., Elpa Yangın Dolapları ve İş Güvenliği Ekipmanları San. Tic. Ltd. Şti., Pak Dolum ve Ambalaj Makinaları San. Tic. Ltd. Şti., Teksan Hidrolik Rakor San. ve Tic. Ltd. Şti., Özdekan Kauçuk Sanayi ve Tic. Ltd. Şti., Eptim Taahhüt İmalat Montaj San. ve Tic. Ltd. Şti., Gökser Makine San. Tic. Ltd. Şti., Lamasan Matbaa Bıçak Lamaları Makina İmalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti., Merih Asansör San. Tic. A.Ş., Özgen Makina San. Tic. Ltd. Şti., Arel Gecegeleken Para Kasaları ve Metal Sanayi Tic. Ltd. Şti., Teknomar Makina İthalat İhracat İmalat Ltd. Şti., NA-ME Endüstri Ürünleri San. ve Dış. Tic. A.Ş."

A. Kurtcebe Alptemoçin
TOSYÖV Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı

Elektrik zammı “şelale etkisi” yapacak

Değerli Dostlarım,

Bu satırları 2008 yılının ilk günlerinde, yeni yılın hepimize huzur ve başarılar getireceği ümit ve beklentisi içinizde dopdolu iken okuyacaksınız. Dolayısıyla bu yazıyı içinizi karartacak konulara fazla dokunmadan yazmaya çalışacağım.

2007 yılı, TOSYÖV ve KOBİ'lerimiz için oldukça başarılı geçmiştir. TOSYÖV, programı dahilindeki hemen tüm etkinlikleri yapmış, geleneksel KOBİ Zirveleri'nin beşincisini de paydaşları ile başarılı bir şekilde gerçekleştirmiş, devletin ve hükümetin tüm katmanlarındaki yetkililerin dikkatlerini bir kere daha KOBİ'lerimize ve onların sorunlarına çekmiştir.

Çevre ve enerji konularında yoğunlaşan toplantılarda dile getirilenler, 2008 yılının pek de kolay olmayacağını göstermektedir. Beş şenedir yapılamayan enerji zammının 2008'in ilk aylarında uygulanması kaçınılmaz hale gelmiştir. Elektrik zammı “şelale etkisi” yaparak piyasaları bir hayli sıkıştıracaktır. Üreticilerimiz şimdiden enerji tasarrufu için çareler üretmeye çalışmalıdırlar.

Değerli Dostlarım,

2007 yılında büyüme ve enflasyon hedefinin tutmadığı anlaşılıyor. Cari açığın ise rekorlar kırdığı görülüyor. Türkiye 2007 yılında 35 milyar dolar dış açık verirken 2008 yılında açığın daha da büyümesi bekleniyor. Açıkların yapılacak elektrik ve diğer hizmet zamları ile kapatılmaya çalışılması kaçınılmazdır.

Son beş sene içinde uluslararası piyasalara açık olarak gerçekleştirilen özelleştirmeler, gayrimenkul satışları, “yüksek faiz-ucuz döviz uygulaması” sonucu doğan büyük rant peşinde gelen sıcak para ve yabancı yatırım ile karşılanan cari açık, 2008 yılında hangi tedbirlerle kapatılacaktır, bilinmiyor.

Hükümetimiz bu konuda gereken açıklamaları henüz yapmadı.

Değerli Dostlarım,

Kayıt dışı faaliyetler ile mücadele ise önemli bir yara aldı.

KDV yani Katma Değer Vergisi, Birinci Özal Hükümeti'nin ilk Maliye Bakanı rahmetli Vural Arıkan'ın altyapısını hazırladığı, uygulaması bana nasip olan, Türkiye için büyük ve ciddi bir gelişmeydi. Kayıtsız-kuyutsuz ticaret yapmaya alışmış olan bir toplumu belge düzeni ile tanıştıran önemli bir reform hareketiydi.

Ticaretin kayıt altına almak konusunda bir sene gibi bir zaman çok ciddi bir mesafe katetmiştik. Bir yandan televizyondan minik skeçlerle verginin ve KDV'nin önemini vurgularken bir yandan da Maliye teşkilatında eğitim seferberliği yapmıştık. O dönem Türkiye'nin hızlı dönüşüm geçirdiği dönemlerinden biriydi. İnsanları bunaltarak değil güldürerek; korkutarak değil eğitip ikna ederek değişimi sağlamış, KDV, fiş ve fatura, kayıt düzeni gibi kavramları Türkiye'nin gündemine getirmiştik.

Aradan yirmi sene geçtikten sonra AKP hükümetinin Maliye Bakanlığı “vergi iadesi”ni ortadan kaldıran, fiş ve fatura isteme alışkanlığını yok eden karara imza attı.

Hükümet bir yıllık vergi iadesi ödemesinden kurtulmak için, bin bir emekle kazandırılan bir alışkanlığı, oturmuş bir sistemi yıkıverdi.

Vatandaş “Fiş toplama zulmünden” kurtarılacaklar, şimdi vergilerdeki düşüşe çare bulmaya çalışıyor. Kayıt dışı ekonomi başka türlü teşvik edilemezdi, doğrusu...

Değerli Dostlarım,

Dilerim, 2008 yılı kayıt dışı ekonominin kayıt altına alındığı, “kümesteki kazların haksız yere yolunmadığı”, belge düzeninden taviz verilmediği, vergi gelirlerinin arttığı bir yıl olur.

Dilerim, 2008 yılında hükümet özlenen yatırım seferberliğini başlatır ve büyüyen cari açığı, yüksek faizle barındırılan yabancı sermaye ile değil, yatırımları teşvik ederek ekonomiye kazandırılacak katma değerle kapatır.

Dilerim, 2008 yılı arzu ettiğimiz hamlenin yaşanacağı bir yıl olur. Umarım KOBİ'lerimiz muhtemelen olumsuzluklardan etkilenmeden, başarılı çalışmalarına devam ederler.

Her şey gönlünüzce olsun...

Kalın sağlıklıca...

REKLAM

TOSYÖV Mersin'den bilgilendirme toplantısı

AB Hibe Fonları

Demirtaş Proje Danışmanlık Şirketi Müdürü Fayık Demirtaş, Mersinli katılımcılara "AB Hibe Fonları"yla ilgili bilgiler verdi ve sorularını yanıtladı.

TOSYÖV Mersin Destekleme Derneği, AB Hibe Fonları ile ilgili, Mersin Ticaret Odası'nda bir bilgilendirme konferansı düzenledi. Konferansın ilk günü tüm katılımcılara genel olarak "AB Hibe Fonları" ile ilgili bilgi verilmesinin ardından ikinci günde işletmelerin yöneticileriyle birebir görüşmeler yapılarak sektörlerine göre ayrıntılı bilgiler verildi. Proje yapılmadığı veya projelere ortak olunmadığı için AB Hibe Fonları'nın geri dönüştüğü gerçeğiyle TOSYÖV Mersin Destekleme Derneği, sivil toplum kuruluşları ve KOBİ'ler için AB Hibe Programları hakkında bilgilendirme gerekliliğiyle yola çıktı. Etkinlikle AB hibelerinden nasıl yararlanabileceği, yeni fikirlerin ve uygulama projelerinin finansmanı ve uygulanabilirliği konularında bilgilendirme ve katılımcılara yol gösterici bilgileri aktarmak amaçlandı. MEB, Dünya Bankası, AB Komisyonu Türkiye Temsilciliği ve 1990-2000 yılları arasında da OECD/INES projeleri eğitim ve istihdam politikaları ve istatistikleri temsilciliği yapmış olan Demirtaş Proje Danışmanlık Şirketi Müdürü Fayık Demirtaş'ın konuşmacı olduğu konferansta "AB Hibe Fonları" masaya yatırıldı.

Fayık Demirtaş, konferansın ilk gününde AB Çerçeve Programlarının 7.'sinin başladığına işaret ederek 2007-2013 tarihlerini kapsayan programlar için AB'nin 53.5 milyar Avro fon ayırdığını söyledi. Türkiye'nin 2002-2007 yılı dönemlerinde her yıl 50'şer milyon Avro olmak üzere 250 milyon Avro fonlara para ödediğini buna karşın sadece 40 milyon Avro'luk proje ürettiğini anımsatan Demirtaş, önümüzdeki 7 yıllık dönemde Türkiye'nin 7-8 milyar Avro proje üretmesi veya projelere ortak olması gerektiğini kaydetti. Endüstriyel, bilimsel ve teknolojik projeler kapsamında Türkiye'nin AB'ye üye 28 ülke ile aynı statüde hibe kullanabileceğini vurgulayan Fayık Demirtaş, şunları dile getirdi: "AB, Kadın Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi, Engelli Kişilerin Toplumla Bütünleşmesini Geliştirme, Çocuk Haklarının Korunmasını Güçlendirme, Tüketicilerin Korunması, Çevrenin Korunması, Üniversiteler, Meslek Örgütleri, Şehirler ve

Belediyeler, Diyalog İçin Gençlik Girişimleri Hibe Programları'nın yanı sıra Yerel Kalkınma Girişimleri, Küçük ve Orta Boy İşletmeler ve Turizm ve Çevre Alt-yapısı Hibe Programları'nı 7. Çerçeve Programları dahilinde fonlara ayırdı. AB, Sivil Toplumun Güçlendirilmesi Hibe Programı çerçevesinde tüzel kişiler, kar amacı gütmeyen kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarına proje sunabilme hakkını tanımaktadır. Belediyeler ise 'Şehirler ve Belediyeler Hibe Programı' dışındaki diğer programlar için başvuru sahibi olmaya uygun değildir ancak projeye ortak olarak katılabilirler. Kamu kurum ve kuruluşları da uygun başvuru sahibi veya ortak değildirler ancak projeye iştirakçi olarak katılabilirler."

Türkiye'nin fonlardan yararlanamamasının önündeki engelin yeterince bilgi sahibi olunmamasının yanı sıra az proje üretmesi ve az ortak olması olduğunu öne süren Fayık Demirtaş, proje hazırlayan kişi, kurum veya kuruluşlarla sivil toplum örgütlerinin 2 adet AB üyesi ülkeden ortak bulma zorunluluğu olduğunu anımsattı. Konferansta proje hazırlama, proje yönetimi değerlendirme, uluslararası ihaleler ve katılım, AB bölgesel kalkınma programları, AB Eğitim Programları, öncelikli değerlendirmede bulunan engellilere yönelik projelerin hazırlanması ve AB fonlarını alabilmek için belirlenen branşlardaki projelerin hazırlanma yöntemlerini aktaran Fayık Demirtaş, dinleyicilerin sorularını da yanıtladı.

Gelecek İzmir'in

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Taşkın, İzmir'in gelecek 4 yıl içinde önemli miktarda yatırım çekeceğini söyledi.

TOSYÖV ve Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın (EBSO) işbirliğiyle düzenlenen "Gelecek İzmir için neler vaad ediyor? KOBİ'ler ve girişimciler için potansiyel fırsatlar ve işadamlarının rolü" konulu toplantı, 7 Aralık'ta, İzmir'de gerçekleştirildi. TOSYÖV Başkanı Hilmi Develi, gelecek dönemde küçük ve orta büyüklükteki işletmelere hizmet veren kurumların yapılanmasında değişiklik yapılması gerektiğini söyledi. KOSGEB'in mevcut şekliyle KOBİ'lere istenen oranda katkıda bulunmadığını savunan Develi, "Kalkınmanın temel dinamiği KOBİ'lerse Hükümet de bunu programına böylece koyduysa KOSGEB'in mevcut yasasının değiştirilmesi zorunludur. Bugünkü devlet anlayışı içinde bir yere gitmek mümkün görünmüyor" dedi. Develi, bu anlamda EXPO olsun olmasın İzmir'in kendi dinamikleriyle yeni girişimcileriyle gereken atılımı yapacağına inandığını ifade etti.

EBSO Başkanı Tamer Taşkın, İzmir'in EXPO organizasyonunu alması sonucunda tüm dünyada tanınmış bir marka haline geleceğini söyledi. Mart ayı sonunda kararın açıklanması ile İzmir'in her alanda büyük değişikliklere uğrayacağını, birçok Ortadoğu ve Kafkasya ülkesinin tamamen İzmir'e ve Türkiye'ye odaklanacağını, EXPO'nun İzmir'e diğer güçlü aday Milano kentinden çok daha fazla getirisi olacağını belirtti.

EBSO Başkanı Tamer Taşkın, İzmir'in EXPO organizasyonunu alması sonucunda tüm dünyada tanınmış bir marka haline geleceğini söyledi. Mart ayı sonunda kararın açıklanması ile İzmir'in her alanda büyük değişikliklere uğrayacağını, birçok Ortadoğu ve Kafkasya ülkesinin tamamen İzmir'e ve Türkiye'ye odaklanacağını, EXPO'nun İzmir'e diğer güçlü aday Milano kentinden çok daha fazla getirisi olacağını belirtti.

2015 EXPO yarışması

Açılış konuşmaları ardından Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Ulusal Birlik ve Strateji Vakfı Başkanı Prof. Dr. Hüsnü Erkan yönetiminde gerçekleşen panele, Ekonomi Yazarı, İşletmeci ve Pazarlama Psikolojisi Uzmanı Nur Demirok, Ekonomi Yazarı ve TOSYÖV Mütevelli Heyet Üyesi Rüştü Bozkurt ve Garanti Bankası KOBİ Bankacılığı Koordinatörü Cenk Kaan Gür konuşmacı olarak katıldı. Nur Demirok, İzmir'in otuz yıl önce Türkiye'yi dünyada temsil eden gerçek bir marka kent konumunda İstanbul'la yarışıyor durumda olduğunu, en azından

tarihi ve kültürel mirası itibarıyla öne çıktığını söyledi. Demirok, ilin küresel ticarete İstanbul'u hayli geride bıraktığını bunun en canlı misalinin İzmir'i markalar dünyasına taşıyan 50'li 60'lı ve nihayet 70'li yılların o pek ünlü "İzmir Enternasyonal Fuarı" olduğunu bugün ise o eski şaşaalı günlerden pek eser kalmadığını dile getirdi. Demirok "İşte 2015 EXPO, İzmirli için böylesine bir arzunun; daha doğrusu özlem dolu bilinçaltının ürünü. Hedef; 2015 EXPO yarışını İzmir kazanmalı ve yeniden bir dünya markası olmalı" dedi.

Rüştü Bozkurt ise yaptığı sunumda genel olarak Türkiye'nin KOBİ'lerle ilgili mevcut durumunu özetleyerek, sorunların çözümünde kurumlara ve işadamlarına düşen görevler konusunda İzmir özelinde katılımcılara bilgi verdi.

Garanti Bankası KOBİ Bankacılığı Koordinatörü Cenk Kaan Gür de Garanti Bankası'nın KOBİ'lere sağladığı destekler ve bu alanda yürüttüğü projeleri aktardığı sunumunda bankalarının girişimciler için çok özel fırsatlar sunduğunu anlattı. Gür, Garanti Bankası'nın KOBİ dostu bir anlayışla çalıştığını, İzmirli KOBİ'leri de avantajlarından yararlanmak üzere bankaları ile çalışmaya davet ettiklerini belirtti.

Garanti Bankası KOBİ Bankacılığı Koordinatörü Cenk Kaan Gür de Garanti Bankası'nın KOBİ'lere sağladığı destekler ve bu alanda yürüttüğü projeleri aktardığı sunumunda bankalarının girişimciler için çok özel fırsatlar sunduğunu anlattı. Gür, Garanti Bankası'nın KOBİ dostu bir anlayışla çalıştığını, İzmirli KOBİ'leri de avantajlarından yararlanmak üzere bankaları ile çalışmaya davet ettiklerini belirtti.

Doğu'nun incisi Erzurum

2011 Dünya Üniversite Kış Oyunları'nın yapılacağı Erzurum; ticaret, tarım, hayvancılık, turizm, eğitim ve sağlık alanlarındaki problemlerine çözüm arıyor.

Söyleşi: Yasemin Azap

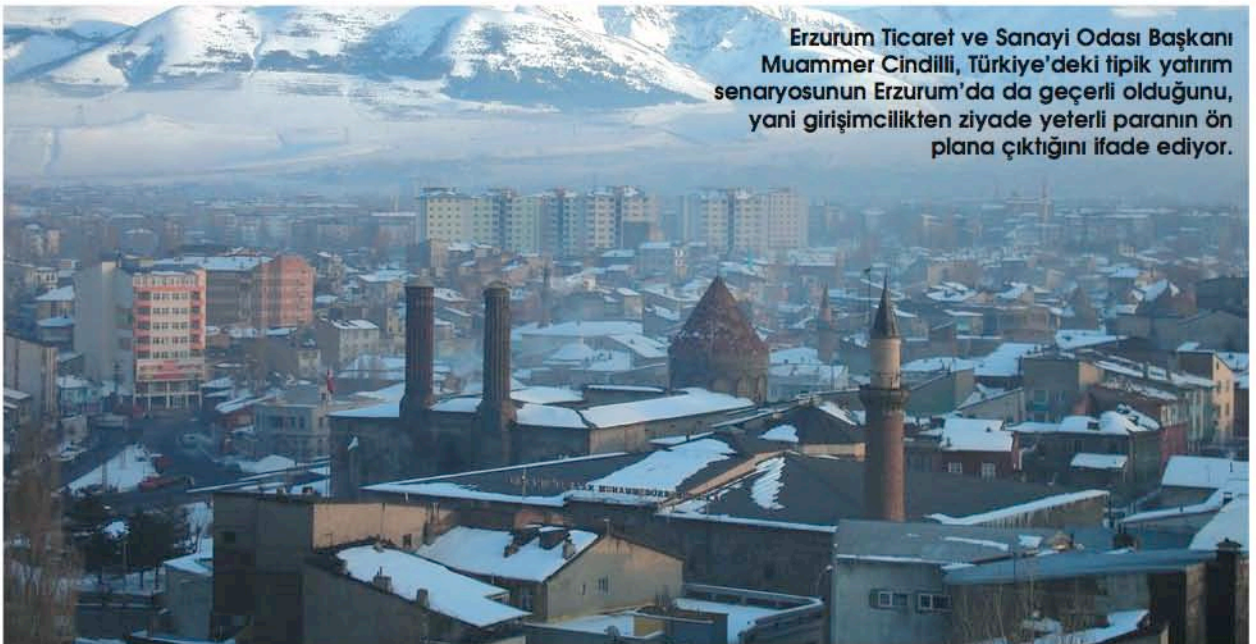
Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Muammer Cindilli, Erzurum'daki KOBİ'lerin büyük oranda sermaye, pazar, coğrafi yapı ve iklim sorunu yaşadığını belirterek, "Kalifiye eleman sıkıntısı da KOBİ'lerimizin önemli sorunları arasında yer almaktadır" diyor. Erzurum'daki KOBİ'lerin sorunlarının ülke genelindekilerden pek farklı olmadığını vurgulayan Cindilli, işletmelerin yapısı incelendiğinde, en önemli bulgunun küçük ve orta ölçekli işletmelerin kuruluşlarında şahıs işletmelerinden ortaklık işletmelerine doğru bir eğilim olduğunu kaydediyor.

Cindilli, yatırım faktörleri incelendiğinde Türkiye'deki tipik yatırım senaryosunun Erzurum'da da geçerli olduğunu, yani girişimcilikten ziyade yeterli paranın ön plana çıktığını ifade ediyor. Bölgede işletmelerin önemli bir kısmının eksik kapasiteyle çalıştıkları ve bu konuda en etkili sebebin uygun finansman sağlanamaması olduğunu anlatan Cindilli, "Erzurum'da küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişebilmesi devlet teşviklerinin yanı sıra yeni bir yapılanmaya gidilmesi, yani birleşme, birlik veya kooperatif şeklinde örgütlenmeye gidilerek güçlü işletmeler haline gelmesiyle mümkün olabilir" diyor. Cindilli ilin temel beş sorununu şöyle sıralıyor: "Ticaret, tarım ve hayvancılık, turizm, eğitim, sağlık."

Cindilli, gerek bölgenin kendine has özellikleri ve gerekse içinde bulunulan ekonomik, sosyal, siyasal şartların sonucu ticaretin şimdiye kadar gelişmemiş ve sorunlu olduğunu kaydediyor. Cindilli, "Doğu Anadolu Bölgesi'nde ortaya çıkan önemli bir potansiyel, 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla ortaya çıkan bölgedeki 'dış ticaret' avantajı. Bu gelişmeyle Türkiye'nin 1990 öncesinde hiçbir sosyal, siyasal ve ekonomik ilişkisinin olmadığı, bölgenin sınır komşuları Azerbaycan (Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti), Gürcistan ve Ermenistan ile ticari ve diğer ilişkilerini geliştirme yolu açıldı. Bu anlamda diyebiliriz ki bölgenin iktisadi anlamda bu cumhuriyetlerle yaşanan ve gelecekte yaşanacak en önemli avantajı ticarettir" diyor.

Cindilli, Atatürk Üniversitesi'ndeki bir bilim adamı tarafından geçen yıl yapılan uygulamalı bir araştırmaya göre bölgedeki dış ticarete yaşanan en önemli üç problemi şöyle ifade ediyor: "Bezdirci bir yoğunlukta evraka dayalı işlemlerin olması yani bürokrasi, sınır kapılarındaki altyapı yetersizliği, yüksek vergi ve fon kesintileri."

Cindilli Türkiye geneli için de önemli bir sorun olan bürokrasinin bölge ve ilin ticaretinin gelişimi önündeki önemli bir engel olduğuna dikkat çekerek, ticaret yapılacak ülkelerin gelişmişlik düzeyinin Türkiye

Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Muammer Cindilli, Türkiye'deki tipik yatırım senaryosunun Erzurum'da da geçerli olduğunu, yani girişimcilikten ziyade yeterli paranın ön plana çıktığını ifade ediyor.

ye'nin gerisinde olduğunu anımsatıyor ve bu ülkelere daha fazla satıp daha az alma durumunun mevcudiyetinden söz ediyor.

Cindilli, "Örneğin; Gümrük Müsteşarlığı verilerine göre Ocak-Ekim 2004 tarihleri arasında Gürbulak Gümrük Başmüdürlüğü'nden gerçekleştirilen ihracat rakamı, ithalatın yaklaşık 10 katı daha fazladır. Bunun çok önemli bir avantaj olduğu açıktır. Bu potansiyel uzun dönemli hedef ve beklentilerle iyi değerlendirilebilirse gelecekte il ve bölgenin kalkınmasının lokomotif, bölgedeki ticaret olabilecektir" diye konuşuyor.

Cindilli, ticareti etkin hale getirmek için şunları öneriyor: "İlişkilerimizi daha iyi noktalara ulaştırmak amacıyla Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı; Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Projesi ve Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi gibi hayatiyet kazandırılmaya çalışılan projelerin yanında; ekonomik işbirliğimizi geliştirmek ve geniş alana hitap edebilmek amacıyla bölge ülkeleriyle birlikte, 'Kafkasya Ekonomik İşbirliği Örgütü' adı altında bir organizasyon oluşturulması ve bu oluşumun merkezinin Erzurum olması sağlanarak ticaretin bölgeye katkısı maksimuma çıkarılabilir. Çünkü yeni imzalanan Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi gibi mevcut projeler bu organizasyonun işlevini de kolaylaştıracaktır. Böylece iki ülke arasındaki sanayi, tarım, turizm sektörleri ve ticaret gelişecek hem de bölge ülkeleriyle işbirliğinin artırılması olanağı doğabilecektir."

Doğu Anadolu Bölgesi, tarım ve hayvancılık bölgesi olarak bilinse de sektöre ait görüntünün 'geçimlik' olmaktan öteye geçemediğini vurgulayan Cindilli, ilin ve bölgenin tarım potansiyelinin gelecekte daha fazla öne çıkacak "organik tarım" yönünde kullanılırsa kalkınmaya önemli katkı yapabileceğini düşünüyor.

İlin ve bölgenin mevcut tarihi ve turistik birikiminin de gereğince değerlendirilmediğini düşünen Cindilli, turizme ilişkin önerilerini şöyle özetliyor: "Örneğin, başta Palandöken Kayak Merkezi olmak üzere kış turizmi açısından bölge illerinin neredeyse hemen hepsinde kayak yapılabilen ve Ağrı Dağı gibi bir potansiyel bu bölgede bulunmaktadır. Ancak kaynakların varlığı önemli ama daha önemlisi bu kaynakların etkin kullanılmasıdır. Turizm açısından, tarihi varlıklar, kaplıca turizmi ve yayla turizmi gibi potansiyellerde bölgede değerlendirilmeyi bekliyor. Burada en önemli konu '2011 Dünya Üniversite Kış Oyunları'nın Erzurum'da yapılacak olmasıdır. Bu faaliyet bölgenin tüm turizm potansiyelinin

hareke geçirilmesi için bir tanıtım ve uygulama olarak değerlendirilebilir. Örneğin, il ve bölgede bulunan kaplıcalar, Ağrı Dağı, Sarıkamış, Ani Harabeleri vb. yerler 2011'e monte edilerek işletilebilir ve tanıtılabilirse uzun dönemli önemli kazanımlar elde edilebilecek."

Eğitim konusundaki verilerin il ve bölgenin Türkiye ortalamasının gerisinde kaldığını gösterdiğini anlatan Cindilli, ilköğretimde okullaşma oranının Erzurum'da yüzde 86, Türkiye'de yüzde 98, kadın okuryazar oranının ise düşük olduğunu ifade ediyor. Yapılan bilimsel çalışmaların milli gelir artışının yüzde 40'ünün eğitime yapılan yatırımlar sonucunda gerçekleştiğine işaret ettiğini anımsatıyor. Yaklaşık 45 bin öğrencisi bulunan Atatürk Üniversitesi'nin eğitimdeki potansiyeli il ve bölge için kullanılabileceğini öneren Cindilli, örneğin ildeki lise 1. sınıf öğrencilerinin yoğun bir yabancı dil eğitimine tabi tutularak 2011'e hazır hale getirilebileceğini, böylece devamını bekledikleri bu tür organizasyonlar ve turizm

potansiyeli için insan altyapısını tamamlama açısından önemli bir mesafe alınmış olacağını kaydediyor.

Kafkasya'nın eğitim merkezi

Diğer taraftan, mevcut eğitim potansiyelinin özellikle Türk Cumhuriyetleri ve İran ile girişilecek ortak eğitim projeleriyle bölgesel kalkınmaya önemli katkı yapabileceğini aktaran Cindilli, bunun için Atatürk Üniversitesi'ne ek olarak sağlanabileceğini veya yeni bir üniversite açılabilmesini düşünüyor. Cindilli "Erzurum'un bir nevi Kafkasya'nın eğitim merkezi olmasına çalışılarak eğitimden kazanç sağlayan İngiltere gibi ülke örneklerine benzer şekilde bu bölgede uygulamalar yapılabilir" diye konuşuyor.

Sağlık göstergelerinin de ortalamasının altında olduğunu dile getiren Cindilli şu bilgileri veriyor: "Hekim başına nüfus Erzurum'da yaklaşık 900 kişi, Türkiye'de 700 kişidir. Erzurum, Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki tüm nüfusa sağlık hizmeti sunmaktadır. Bilimsel verilere göre ildeki sağlık hizmetine olan talebin yaklaşık 550'si çevre ve komşu illerden gelmektedir. Ancak sağlık sektörünün il ve bölge kalkınmasına gerektiği düzeyde katkı yaptığı söylenemez." Cindilli, çevre ve komşu illerle beraber yaklaşık 10 milyonluk bir nüfusa etkili sağlık hizmeti sunabilecek potansiyele sahip olan Erzurum'un Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sağlık merkezi haline getirilmesini öneriyor.

V. KOBİ Zirvesi geniş ilgi gördü Türkiye’de “Mikro Reformlar” dönemi başlıyor

KOBİ’lerle büyüme

Yoğunlaşmış uzmanlığın ve tecrübenin dile gelip konuştuğu KOBİ Zirvelerimizin 5.sini yaptık. Türkiye’nin düşmekte olan büyümesinin radikal bir strateji dönüşümünü gerektirdiği sonucuna varıldı.

TOSYÖV olarak, KOSGEB ve TOBB’un işbirliğiyle 13-14 Aralık 2007 tarihlerinde İstanbul’da Grand Cevahir Hotel ve Kongre Merkezi’nde gerçekleştirdiğimiz V. Kobi Zirvesi Türk KOBİ’lerinde yeni bir heyecan yarattı ve 2008 yılı için hükümetten beklentilerini biçimlendirdi. Başkanımız Hilmi Develi’nin, bir an önce ve bir takvim dahilinde, “Mikro Reformlara hemen başlanmalı çağrısı hükümetten olumlu yanıt aldı. Yapı Kredi Bankası’nın ana sponsor, KobiEfor’un medya sponsoru olduğu ve iş dünyamızın değişik sektörlerden güzide kurumlarının desteklediği Zirve, başta KOBİ’lerimiz olmak üzere her kesimden geniş bir ilgi gördü. “Büyüme ve Kalkınma İçin KOBİ Stratejileri” ana teması ekseninde örülen zirve gündemi aynı zamanda gündem yarattı. Zirvede 13 ana konu, 13 oturumda, uzman ekipler tarafından ve katılımcı KOBİ’lerin soru ve katkıları eşliğinde olgunlaştı

ve talep olarak toplumun önüne konuldu. Zirveyi özetleyerek okurlarımızın bilgisine sunuyoruz

AÇILIŞ KOBİ’ler hayal kırıklığına uğramasın

Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakti (TOSYÖV) Başkanı Hilmi Develi, makro plandaki iyileşmeyi asla gözardı etmediğini, sevindirici bulunduğunu söyleyerek başladığı konuşmasında, artık gecikmeli de olsa, ekonomik göstergelerin sanayiciye, reel kesime ve KOBİ’lere yansıtılması, mikro reformların da hayata geçirilmesi aşamasına geldiğine dikkat çekti. Hükümetin açıkladığı 3 Aylık Acil Eylem Planı’nın da bu talep doğrultusunda şekillendiğini, ancak belirsizlik olmaması için bunun bir takvimle birlikte açıklanmasının KOBİ’ler

tarafından beklendiğini hatırlattı. "Halk Bankası'nın, Türk halkında kalmasının doğru olduğuna inandığını" da belirten Hilmi Develi Anadolu Yaklaşımı'nın beklene vermediğini sadece 81 KOBİ'yi kapsadığını, bunun da KOBİ'lerde büyük bir hayal kırıklığı yarattığını açıkladı. Develi, kayıt dışılık azaltılmak isteniyorsa, bunun ancak bir vergi adaleti sağlanarak olabileceğine işaret ettikten sonra sözü teşvik sistemine getirdi ve KOBİ'lerin bu konudaki görüşünü, "Sektöröl ve bölgesel teşvikler bir an önce Türkiye'nin gündemine gelmelidir" diyerek özetledi. Develi, Türkiye'nin OSB mezarlığına döndüğünü de hatırlatarak OSB'leri birer cazibe merkezi haline getirmenin gereğine işaret etti. Hilmi Develi'nin, KOBİ'lere tercüman olarak dile getirdiği bir başka nokta, kendisinin de geçmişte başkanlığını yaptığı KOSGEB'le ilgiliydi. KOSGEB'in de artık misyonunu tamamladığı görüşünde olan Develi'ye göre bu kuruluş özerk bir yapıya kavuşturulmalı ve bir çatı kurumuna dönüştürülmeliydi.

Sözü Halk Bankası'nın özelleştirilmesine getiren Develi, "KOBİ stratejilerine uygun bir finansal strateji belirlenmeli, bu noktada Halk Bankası bir misyon bankası olarak konumlandırılmalıdır" dedi. Gerek enerji, gerekse SSK primleri açısından Türk sanayicisinin bir "cendere" altında olduğunu söyleyen Hilmi Develi reel kesimin sesine kulak vermekle kalınmalı, harekete geçilmeli diye uyardı.

Sıkıntı geçmişten geldi

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, "Şu anda, geçmişte Türkiye'yi, 'kim ne verirse ben 5 katını

veririm' diyen Demirel'e ve ülkeyi 38 yaşında genç emekliler cennetine çeviren zihniyete gönderme yaparak eleştiriyi başlattığı konuşmasında, halen Türkiye'nin bu faturayı ödediğini ileri sürdü. Bugün İstihdam üzerindeki yüklerin fazla olmasının bir sebep değil sonuç olduğunu belirtti. Çağlayan, imkansızlığa rağmen işveren hissesinde SSK priminde 5 puanlık bir indirim yapılacağını, yapılacak bu indirimin bütçeye 4 milyar YTL'lik bir yük getireceğini söyledi. Kurumlar vergisindeki indirimde de işaret eden bakan Çağlayan, "Bunlar düştüğü zaman kamunun kaynak kaybetmediğini bilakis bunun istihdama, üretime, yatırıma ve rekabete olumlu yansıdığını ortaya koyuyor olmanız lazım" dedi. Çağlayan, büyüme hızındaki nisbi yavaşlamaya değinerek bu düşüşün moral bozucu olmadığını belirtti ve bunun bazı arzulara yaşanan şok gelişmeden doğan bir sonuç olduğunu söyledi.

Sanayi envanteri çalışması başlatılacak

Türkiye'nin sanayi politikası, stratejisi ve sanayi envanterinin çıkarılmasına yönelik çalışma başlattıklarını aktaran Çağlayan, hangi sanayilerde, sektörlerde Türkiye'nin nerede olduğunu, ne kadar bulunduğunu ortaya koyacak bir sanayi stratejisi ve politikası oluşturma sürecinde geleneksel sektörler için ayrı bir politika inşa edeceklerini dile getirdi. İstihdam envanterine de gereksinme olduğuna dikkat çeken bakan, nitelikli eleman yetiştirmek için kararlı bir politika sergileyeceklerini haber verdi.

İleri teknolojiye destek

Bakan Çağlayan, ileri ve yüksek teknolojiyle üretim yapan 1.000 firma aradığını belirterek, bu 1.000 firmaya 2008 yılında 100 bin YTL'lik yatırım kredisi faiz desteği verileceğini, 500 milyon YTL'lik kredi hacmini ortaya çıkaracak bu çalışmanın 1 milyar YTL'lik bir sinerji yaratacağını kaydetti. Bakan Çağlayan, KOSGEB'i yeni baştan düzenleyeceklerini ve kanununda değişiklik yapacaklarını da bildirdi.

İSO Başkanı Tanıl Küçük

Türk özel sektör sanayinin 60 yıllık geçmişe dayandığını ve büyümenin lokomotifini konumunda olduğunu söylediği Türkiye sanayinin kesintisiz ve yüksek oranda büyümesinin şart olduğuna dikkati çektiği konuşmasında İstanbul Sanayi Odası Başkanı (İSO) Başkanı Tanıl Küçük, Türkiye'nin bu deviyandırmak ve bu büyük potansiyeli harekete geçirmek zorunda olduğunu söyledi. Küçük görüşlerini şöyle aktardı:

"Sanayimizin rekabet gücüyle ilgili sorunları var. Büyük ölçekli işletmelerimiz nispeten daha dayanıklı olsa da bu sorunlar KOBİ'lerimizin rekabet gücünü ve büyüme potansiyelini son derece olumsuz etkiliyor. Örneğin, finansman kıtlığı, uzun vadeli ve uygun koşullarda kredi imkanından mahrumiyet, sanayimizin en temel sorunlarından biri"

KOBİ'lerin finansman sorunlarına çare bulmada çok zorlandıklarına dikkat çeken Tanıl Küçük, dış pazarlara açılmada da sıkıntılar yaşadıklarını ekledi.

Tanıl Küçük

Mustafa Altıntaş

İstanbul Vali yardımcısı Mustafa Altıntaş, KOBİ'lerin rekabet gücü avantajlarından yararlanabilmesi için istihdam destek paketlerinin hayata geçirildiğini belirterek, bunun da KOBİ'lere verilen önemi ortaya çıkardığına dikkat çekti.

PARALEL OTURUMLAR I. GÜN

KOBİ'ler yurtdışından borçlanmak zorunda kalıyor

"Finansman I" konulu oturumu Zonguldak Valisi Yavuz Erkmen yönetti. Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Merkez Bankası Eski Başkanı Gazi Erçel, "KOBİ'lerin Finansman Darboğazları" başlıklı sunumunda KOBİ'lerin finansman ihtiyacını karşılamak için yurtdışından borçlanmak zorunda kaldığını dile getirdi. Erçel, "Bankacılık dışı kesimin Aralık 2005'te 27.1 milyar dolar olan toplam açık pozisyonu Haziran 2007'de 51.0 milyar dolara yükseldi. İMKB'de işlem gören firmaların açık pozisyonu 11.4 milyar dolar iken İMKB'de işlem görmeyen firmaların açık pozisyonu 39.5 milyar doları buldu" dedi. Erçel, hem banka temsilcilerine hem de KOBİ'lere şöyle seslendi: "Bankalar; muhafazakarlıktan kurtulmalı, KOBİ'lerle iyi diyalog kurmalı, KOBİ'lere yol göstermeli (danışmanlık), eğitim vermeli ve risk yönetimini öğretmeli. KOBİ'ler ise güçlü sermaye, iyi yönetim, bilanço şeffaflığı ve bankalarla profesyonel diyalog kurmanın yollarını aramalı."

Gazi Erçel

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. Perakende Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Sönmez, 2007 Eylül ayı itibarı ile KOBİ kredilerinin toplam krediler içindeki payının yüzde 28.6'ya ulaştığını açıkladı. Yapı ve Kredi Bankası'nın Türkiye'nin en dinamik ve en tecrübeli kurumlarından biri olduğunu dile getiren Sönmez, aktif büyüklük rakamlarına göre sektörün dördüncü özel bankası olduklarını söyledi. Sönmez, "2007 yılının ilk 9 ayında KOBİ'lerimize 1 milyar YTL'den fazla kredi kullandırdık. Toplam nakit kredi-

lerde yüzde 40 artış gösterdik. Toplam mevduatta yüzde 38 artış gösterdik. Toplam 750 bin KOBİ'ye ulaştık" diye konuştu.

Finansbank Genel Müdür Yardımcısı Bekir Dildar, 2 milyon işletmenin yüzde 75'lik bölümünü mikro işletmelerin oluşturduğunu, ancak kredilerden en az desteği yine mikro işletmelerin aldığını ifade etti. Dildar, küçük ve orta boy işletmelerin toplam işletmeler içinde yüzde 24 pay almalarına karşın kredilerde ki payının yüzde 65'e yükseldiğini belirtti.

Citibank Ticari Bankacılık Başkanı ve Yönetim Kurulu Başkan Vekili Serra Akçaoğlu ise tedarik zinciri yöntemini iyi uygulayabilen bankaların daha başarılı olacağını belirterek, bankaların artık müşterinin yanında olması gerektiğini dile getirdi. Akçaoğlu, "Hedefimiz, bütün bu zinciri KOBİ'lere yönelmek ve nakit akışlarıyla cirolarını artırmaktır" dedi.

T.Halk Bankası Esnaf ve KOBİ Bankacılığı Genel Müdür Yardımcısı Dr. Şahap Kavcıoğlu, müşteri odaklılığı benimseyerek, KOBİ segmentinde ayrımlara giderek kredi imkanlarını yeniden düzenlediklerini anlattı. Kavcıoğlu, "Şubelerimizi kurumsal, ticari, girişimci ve bireysel krediler olarak ayırdık. Temel amaç müşterilerimizin büyüklüğüne göre kredi almalarını sağlamaktır. 2007 yılında yüzde 48 artışla 9.2 milyar YTL kredi kullandırdık" dedi.

TEB Ticari Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı Turгут Boz da KOBİ finansmanında dünyanın en önemli kuruluşlarından olan Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) ile KOBİ'ler için anlaşma imzaladıklarını, uzun vadeli 40 milyon Avro kredi sağladıklarını kaydetti. Boz, bugüne kadar sözkonusu krediden 50 firmaya 16.6 milyon Avro tutarında kredi kullandırıldığını açıkladı.

Türkiye, yerli patent başvurusunda Çin'den de önde

"Patentin İnovasyon Sürecine Katkısı" konulu oturumu, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Yusuf Balcı yönetti. Aynı zamanda oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Doç. Dr. Yusuf Balcı, üniversite-sanayi işbirliğinin artacağını söyledi. İnovasyon sürecinde patentin önemini gözardı edileme-

yeceğini, toplumda bu konudaki bilgi ve bilinç düzeyinin yükseltilmesine çalışılması gerektiğini vurgulayan Balcı, buluş sahipleriyle buluş uygulayıcılarını Türk Patent Enstitüsü'nün (TPE) web sitesinde buluşturacak bir nevi borsa işlevi görececek bir proje oluşturduklarını belirtti. Balcı, son 3 yıla bakıldığında Türkiye'nin, yerli patent başvurularında Çin'i geçerek, dünya birincisi olduğunu söyledi. Balcı, Türk Patent Enstitüsü'nün (TPE) markalar konusunda çok hızlı ve dünyanın en iyi ofislerinden biri olduğunu belirterek, Türkiye'nin bu yıl Avrupa'da marka başvurusunda 72-73 bin rakamına ulaşacağını ve muhtemelen birinci olacağını tahmin edildiğini, geçen yıl 67 bin başvuruyla ilk 3 arasında yer aldığını aktardı. Dünyada patent artış oranlarının 2006'da ortalama yüzde 4.5 olduğuna ve bazı ülkelerde bunun azaldığına dikkati çeken Balcı, bu yılın 9 ayında Türkiye'de yerli patent başvuru artışının yüzde 80 olduğunu dile getirdi. ODTÜ Tekmer Müdürü Hayri Beygü Solmaz,

teknoloji geliştirme bölgelerinin önemine dikkat çekerek bu bölgelerde yavaş yavaş özellikle üniversite öğretim üyelerinin çıktıklarını patent haline getirme çalışmaları bulunduğunu söyledi. Teknoloji, iş fikirleri, inovasyon yarışmalarının çoğaltılmasını ve desteklenmesini isteyen Solmaz, bilgi ve teknolojiye dayalı katma değerli ürün üretmenin önemine değindi.

OSTİM Organize Sanayi Bölgesi (OSTİM OSB) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın, bilgiye sahip olmanın yolunun inovasyondan geçtiğini belirterek, küreselleşme sürecinde rakibinden bir adım daha önde koşmanın KOBİ'nin hayatını kurtardığının önemine dikkat çekti. Türk KOBİ'lerinin inovasyon kapasitesini artırmayı hedefleyen Hezarfen Projesi kapsamında TPE'nin bu yıl OSTİM OSB'de seminer, çalıştay, tarama ve danışmanlık hizmetleri sunduğunu aktaran Aydın, işe firmaların fotoğrafını çekerek başladıkları

Yusuf Balcı

nı anlattı. Firmaların inovasyon kapasitesini analiz ettiklerini dile getiren Aydın, yıl içinde birçok firmaya eğitimler verildiğini ve projenin KOBİ'lere inovasyonu taşıdığını kaydetti. Proje kapsamında 5 bin işletmeyle farkındalık ve bilinçlendirme çalışması yapıldığını, 300 firmaya eğitim verildiği, 20 firmaya da danışmanlık hizmeti verildiği bilgisini verdi.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) İşletme Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ramazan Aktaş ise Türkiye'de KOBİ'lerin, ürün veya üretim teknolojileri konusunda değil, işletmecilik konusunda sıkıntılı olduklarını belirterek, "KOBİ'lerimizi eğitmeliyiz, bunun da yolu inovasyondan geçer" dedi. Aktaş, ihracat yapıldığını ancak zenginleşilmediğini, zenginleşebilmek için katma değer yaratılması gerektiğine dikkati çekerek, yapılması gerekenin "marka yaratmak ve kendi çok uluslu şirketlerini kurmak olduğu" görüşünü ifade etti. KOBİ'lerin büyümek zorunda olduğunu ve büyümek için işletmeciliği bilmeleri gerektiğini anlatan Aktaş, şirketlerin kar marjını artırmak için, verimliliğini çoğaltmak, markalaşmaya ve inovasyona önem vermek durumunda olduğunu dile getirdi. Gaziantep Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Türkay Dereli, bir vizyon projesi olan marka şehir Gaziantep projesini anlattı. 2008'de nano Gaziantep Projesi'ne devam edeceklerini açıklayan Dereli, İnovasyon Vadisi Projesi'nin de başladığını duyurdu.

KOBİ Borsaları daha çok ilgi çekecek

"Finansman II" konulu oturumu Denizli Sanayi Odası Başkanı Müjdat Keçeci yönetti. Toplantıya Çağrılı Konuşmacı olarak katılan İMKB Eski Başkanı Osman Birsen, sermaye piyasaları kurumuna KOBİ'lerin katılımının düşük olduğunu, bankacılık sisteminde büyük ölçekli işletmelerin daha şanslı olduğunu söyledi. Birsen, küçük işletmelerin kayıtdışılık sorunu nedeniyle finans enstrümanlarından yeterince yararlanamadığına işaret ederek şunları ifade etti: "KOBİ'lerin kayıt dışına yönelmesi isteklerinden ziyade içinde buldukları ortamdan kaynaklanıyor. Zira KOBİ'nin üzerindeki diğer yükler hayatını sürdürmesini zorlaştırıyor. Yükünü azaltmak isteyen KOBİ ise ister istemez kayıt dışılığa yöneliyor. Ancak kayıt dışılığa yönelen firma, büyümesi için gerekli olan kaynakları kullanamıyor. Kayıt dışılık sorununun çözümü hem KOBİ'lerin hem de mikro ekonomideki istikrarsızlığın çözümü olacaktır." Son yılların popüler konusu Basel II'ye de değinen Birsen, gelişmiş ekonomilerde yumuşatıcı etki gösteren Basel II kriterlerinin Türkiye'de KOBİ'lere daha ağır bir etki edeceğini söyledi.

GİP A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve TSPAKB Başkanı E. Nevzat Öztangut, Türkiye'nin sermaye piyasalarıyla yükseleceğine dikkat çekerek, KOBİ Borsası'nın kuruluş faaliyetleri hakkında bilgi verdi. İMKB'de 27 KOBİ ölçekli işletmenin işlem gördüğünü aktaran Öztangut, işletmelerin sermaye piyasaların-

dan uzak durmasının nedenlerini şöyle sıraladı: "Şirketi kaybetme tehlikesi, karar alamama güçlüğü, mevzuatı sürekli ele alamama, yeterli teşvik olmaması, yeterli fon toplanamayacağına inanç ve kayıt dışılık." GİP'in KOBİ'lere büyük destek sağlayacağına inanan Öztangut, amaca yönelik olması, işlem görene teşvik verilmesi ve kotasyon kriterinin azlığı nedeniyle KOBİ Borsaları'nın daha çok ilgi çekeceğini belirtti.

KPMG Kurumsal Finansman Ortağı Hande Şenova, KOBİ'lerin mali tablolarının kapalı kutu olması nedeniyle finansman olanaklarından yeterince yararlanamadığını söyleyerek şu önerileri dile getirdi: "KOBİ'ler şef faf bir yönetim ve mali tablolara sahip olmalıdır.

Osman Birsen

Yabancılar sadece büyük şirketlerle ilgilenmiyor. KOBİ'ler rekabet avantajı sağlamak için yurtdışı menşeli firmalarla işbirliğine imza atabilir." KPMG'nin çalışmaları hakkında bilgi veren Şenova, özellikle orta ölçekli işletmelere danışmanlık yaptıklarını ve direkt sermaye yatırımdan ziyade fon bulunması noktasında yardımcı olduklarını açıkladı.

KGF A.Ş. Genel Müdürü Hikmet Kurnaz, Ekim 2007'ye kadar 400 firmanın KGF'ye başvurduğunu ve 300 firmanın taleplerini kabul ettiklerini söyledi. Bu yıl kefalet tutarının 40 milyon YTL'ye ulaştığını ve 1994'ten bu yana toplam 210 milyon YTL'lik kefalet verdiklerini açıkladı. KOBİ'lerin projelerine kefalet veren tek kuruluş olduklarını vurgulayan Kurnaz, 8 yıla kadar kefalet vererek bankaların uzun vadeli kredi verme imkanını da artırdıklarını dile getirdi.

KOBİ A.Ş. Genel Müdürü Süleyman Yılmaz, Türkiye'de girişim sermaye modelinin oluşumunun önünde mevzuat eksikliği bulunduğunu belirtti.

KOBİ'ler kaliteyle yükselecek

"KOBİ'ler ve Kalite" konulu oturumu, TÜRKAK Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr. Yavuz Cabbar yönetti. Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Arfesan

A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Arkan, kalitenin artık yönetilen bir süreç haline geldiğini anımsatarak, üniversitelerde bugün yeni kalite anlayışına özel programlar oluşturulması gerektiğini söyledi. Arkan, TÜRKAK, KOSGEB ve TSE gibi kurumların aslında aynı hedefler, misyon ve vizyonla hareket ettiğini belirterek, kamu kurumları arasında diyalogda bir sıkıntı bulunduğunu ve bunun bir an önce çözülmesi gerektiğini kaydetti. Türkiye’de ekonomik istikrarın bulunduğundan söz edildiğini aktaran Arkan, 226 milyar dolara çıkan dış borcu anımsatarak, ekonomik bağımsızlığı olmayan ülkenin itibarı dahil hiçbir şeyi olamayacağını savundu.

Ahmet Arkan

Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) Dış Ticarete Standardizasyon Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Cömert, Avrupa Birliği (AB) uyum sürecinin son yıllarda çalışmalarında en etkili etken olduğunu söyledi. AB’de yaklaşık 20 bin civarında standart bulunduğundan söz eden Cömert, bu standartların büyük çoğunluğunun standart haline getirildiğini belirterek, geliştirilen yeni sistemin temel felsefesinin ürün güvenliğine dayandığını anlattı.

TÜRKAK Genel Sekreteri Atakan Baştürk, kalite ve ürün güvenliği boyutundan bakılınca ülke ekonomisinde gerekli altyapı olmadığında kurumsal faaliyetlerin sınırlı kaldığını söyledi. Bu işe ilişkin kamu otoritelerini görevlendiren bir devlet politikası olması gerektiğini vurgulayan Baştürk, “Böyle tepeden gelen bir politikanın olmadığını söyleyebilirim” dedi. Üretici ve tüketicilerde kalite bilinci oluşması ihtiyacına değinen Baştürk, uluslararası kriterlere uygun akreditasyonun şart olduğunu TÜRKAK’ın kuruluşuyla da bunun başarıldığını aktardı.

Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Genel Sekreteri Rasim Yılmaz, 2006’dan beri bazı konularda yetkilendirilmiş kuruluş olduklarını söyledi.

Asansörler, gaz yakan cihazlar, basınçlı ekipmanlar ve yapı malzemeleri konusunda onaylanmış kuruluş olduklarını dile getiren Yılmaz, laboratuvar yatırımı yapmak istediklerini, bankada yeterli mevduatları bulunduğunu ancak gerekli izinleri alamadıklarını açıkladı. Yılmaz, AB standartları çalışma grup-

larında yer alınamadığından konulan kurallar konusunda Türkçe’ye çeviri yapmaktan başka bir şey yapamadığını kaydetti.

KOSGEB İstanbul-İMES İşletme Geliştirme Merkezi Müdürü Servet Koçak, KOBİ’lere 22 ana başlık altında 50’ye yakın destek verdiklerini ve KOSGEB’in TSE ile işbirliği yaptığını söyledi. KOSGEB’in kalite konusunda KOBİ’lere verdikleri desteklerden söz eden Koçak, planlı eğitim programları organize ederek kalite kültürünü işletmelere verme gayretinde olduklarını belirtti.

II. GÜN KOBİ’lerin damarlarında kan dolaşmıyor

“KOBİ’ler ve İhracat” konulu oturumu, DTM İhracat Genel Müdürü Ali Boğa yönetti. Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Oğuz Satıcı, “En yaratıcı kaynağa, zekamıza dönmek zorundayız” diyerek KOBİ’lerin yaratıcı yenilikleri KOBİ’lerin yapması gerekenler arasında saydı. Türkiye’nin yüksek vergi oranlarıyla mücadele ettiğini anlatan Satıcı, ihracatçı ve üretici KOBİ’lerin üretim maliyetlerinin çok yüksek olmasının nedeninin Türkiye’de uygulanan politikalar olduğunu söyledi. Satıcı, “KOBİ’lere önem ve değer verdiğimiz sürece sürdürülebilir büyüme o denli mümkün olacaktır. KOBİ’lerde kan, paradır, yani finansman. Türkiye’de bugün gerçek sorun, KOBİ’lerin damarlarında kan dolaşmıyor” dedi. Türkiye’nin bütün büyümesinin bedelini 40 bin firmaya ödetmenin adil olmadığını, herkesin desteğine ihtiyaç bulunduğunu belirten Satıcı, KOBİ’lerin finansman kaynaklarına ulaşmasını sağlayacak çalışmalar yapılması gerektiğini vurguladı.

Oğuz Satıcı

DTM İhracat Genel Müdürü Ali Boğa, KOBİ’lerle ilgili bir envanterin bulunmadığını belirterek bunun KOBİ’lerin geleceği açısından önemli olduğunu söyledi.

ARPEK A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Burak Arkan, otomotiv sektöründe rekabet gücünün artırılması

için ana-yan sanayi entegrasyonunun sağlanmasını şart görerek, Ar-Ge dahil her konuda işbirliği yapmasını istedi. Arkan, KOBİ yatırımlarını canlandıracak yatırım ortamının artırılması yerine dolaylı vergilerin daha da artırıldığını belirterek, otomotiv sektöründe satış problemi yaşamadıklarını ama artık rekabette edemediklerini söyledi.

Beyaz Eşya Yan Sanayiciler Derneği (BEYSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Murat Önay, KOBİ'lerin devletin teşvik kapsamındaki operasyonlarına kolayca ulaşamadıklarını söyledi. Önay, Çin'in fiyat üstünlüğü yanında 2026 yılında ulaşacağı 4460 adetlik uçak filosuyla zaman dezavantajını da yok edeceğini belirtti. Sanayide yabancı yatırımcının Türkiye'ye çekilemediği gibi pahalı Avrupa ülkelerinden kaçan sanayi yatırımlarının da Doğu Avrupa'ya kaydığını aktaran Önay, Türkiye'nin bu rekabet şansını yakalayamadığını kaydetti. Enflasyon düşmesine paralel KOBİ'lerin kar marjlarının da düştüğünü dile getiren Önay, yanlış uygulanan teşvikler, enerji, vergi, istihdam yükleri nedeniyle KOBİ'lerin dış piyasadaki rekabetinin olumsuz etkilendiğini ifade etti.

KOSGEB Pazar Araştırma ve İhracatı Geliştirme Merkez Müdürü Ayşe Yeşim Çepni, KOSGEB'e kayıtlı KOBİ'lerin en çok ihracat yaptığı ülkelerin Almanya, Rusya, İngiltere, Fransa gibi ülkeler olduğunu söyledi. İhracat amaçlı yurtdışı iş gezisi desteği, 0 faizli ihracat destekleme kredisi gibi KOSGEB destekleri hakkında bilgi veren Çepni, "Güçlü KOSGEB, güçlü KOBİ'dir" dediklerini kaydetti.

Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Osman Aslan, "Girişimciliği ön plana çıkardığınız, yenilikçi olduğunuz sürece rekabette varsınız" dedi. Türkiye'ye fason üretimi rolünün biçildiğini anlatan Aslan, Çin ve Hindistan rekabeti karşısında şikayet edildiğinde "Bizim neyiz eksik?" diye düşünmek gerektiğini altını çizdi. Eximbank'ın KOBİ'leri çok önemseydiğini açıklayan Aslan, "KOBİ'lerin Eximbank kredilerindeki payı yüzde 35. Müşterilerimiz arasında yüzde 65-70'i KOBİ. Biz sadece imalatçı KOBİ'leri müşteri alıyoruz. KOBİ'lere en uzun vadeli, en düşük faizli kredileri veriyoruz" diye konuştu. Exim'e ulaşmaları için aracı bankaları zorladıklarını da ifade eden Aslan, bu yıl 1.3 milyar dolar krediyi KOBİ'lere kullandırdıkları, 2008'de de bu rakamı 1.4 milyar dolara çıkarmayı planladıklarını anlattı.

Kümelenme kalkımda sıçrama yaratır

KOSGEB Başkan Başdanışmanı Halil Özgökçe'nin başkanlık yaptığı "Kümelenme" konulu oturumda Çağrılı Konuşmacı Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Ömer Bolat'tı. Bolat, kümelenme modeli ve ihtisas sanayi bölgeleriyle Türk sanayicisi ve Türk müteşebbisinin deyim yerindeyse çağ atladığını söyledi. Kümelenme modelinin ilk defa 1980'li yılların başında hayata geçirildiğini anımsatan Bolat, yeni kalkınma modelinin Avrupa

ülkelerinden sonra Türkiye'de hızla devreye girmeye başladığını belirtti.

Ömer Bolat

Türkiye'de kümelenme konusunda çok başarılı örnekler ortaya çıkmaya başladığını kaydeden Bolat, İnegöl'de mobilya, Konya'da otomotiv yan sanayi, Denizli'de ev tekstili gibi kümelenme modellerini örnek gösterdi. Bolat, büyüyemeyen KOBİ'nin ölmeye mahkum olduğu gerçeğini görmek gerektiğine işaret etti. Dünyada hizmet ve finans ağırlıklı bir yapının oluşmaya başladığını, finans ekonomisinin üretim ekonomisine galip geldiğini anlatan Bolat, sermayesi, ekonomisi güçlü olan işletmelerin giderek daha da güçlenerek, küçük ve orta ölçekli işletmeleri ezmeye başladıklarını ve bunların rekabet şansının giderek azalmaya başladığını dile getirdi.

İzmir Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezi (ABİGEM) Direktörü Damla Taşkın ise kümelenmenin var olup olmadığını anlamak için coğrafi konsantrasyon, firmalar ve paydaşlar arası etkileşim şeklinde iki özelliğe bakmak gerektiğini belirterek, küme haritasının çıkarılması için uzmanların profesyonel çalışmalarına imza atması gerektiğini ileri sürdü. Kümelenme konusunda ulusal politika ve stratejilere ihtiyaç olduğunu anlatan Taşkın, ayrıca bölgesel stratejilerin de makro politikalar ile örtüşmesi gerektiğini söyledi. "Sosyal sermaye yoksa kümelenme de yoktur" diyen Taşkın, kümelenme için ulusal makro politikalarla ihtiyaç duyulduğunu aktardı.

Taşit Araçları Yan Sanayi Derneği (TAYSAD) Genel Sekreteri Özlem Gülşen, TAYSAD'ın kuruluş öyküsü ve gelişiminin yanısıra otomotivde kümelenme modeli hakkında bilgi verdi. Gülşen, otomotiv sektöründe yıllık 2 milyon adet üretim, 40 milyar dolar ihracat hedefinin konulduğunu aktararak, bunu gerçekleştirmek için Ar-Ge, tasarım ve kümelenme modelinin önemli olduğunu söyledi.

Ulusal Kümelenme Politikası Geliştirilmesi Projesi Ekip Lider Yardımcısı Meral Sayın, yerel ekonomik kalkımda önemli rol oynayan kümelenme metodunun en zor tarafının yönetim olduğunu açıkladı.

Kümelenme için kamu ve özel sektör işbirliğinin mevzuat açısından eksik olduğunu savunan Sayın, küme geliştirme aşamaları hakkında şunları anlattı: "İlk aşamada küme geliştirme için yerel komite kurularak tüm paydaşlar dahil edilmeli. Ardından kümenin stratejik planı oluşturulmalı. Son olarak da Küme Koordinasyon Ajansı kurulmalıdır. Kümelenme modelinde özel sektör liderliği kaçınılmazdır."

İhracat Genel Müdürlüğü Dış Ticaret Uzmanı Özlem Akalın, Türkiye'de Kümelenme Politikasının Geliştirilmesi Projesi'nin 6 milyon Avro bütçeye sahip olduğunu belirterek, amaç ve hedefleri şöyle sıraladı: "Genel Amaç; Türkiye'nin rekabet edebilirliğini geliştirmek ve AB Lizbon Stratejisi'nde öngörülen hedeflere katkı sağlamak üzere Türkiye ve AB İş Küme-leri arasında işbirliği kurmak. Hedef; Türkiye'nin ekonomik, çevresel ve sosyal gelişimine katkı sağlamak üzere kapsamlı bir küme politikası hazırlamak. Kümelenme politikası ile özellikle KOBİ'lerin rekabet gücü desteklenerek ihracata hali hazırda düşük olan KOBİ payının artırılması sağlanacaktır."

KOBİ'ler bilişimle yükselecek

"KOBİ'ler ve Bilişim" konulu oturumu, Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Yönetim Kurulu Başkanı Turhan Menteş yönetti. Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan TÜBİSAD (Bilişim Sanayicileri Derneği) Yönetim Kurulu Başkanı Tuğrul Tekbulut, bilişim sektörünün son yıllarda çok hızla büyüdüğünü ancak bu büyümenin ithalata dayalı olduğunu söyledi. Sektördeki 5 milyar dolarlık satışın 4 milyar dolarının yüzde yüzünün ithalat olduğunu belirten Tekbulut, geriye kalan satışın yazılım ve hizmetlerden elde edildiğini anlattı. Sektördeki tek kriterin fiyat olduğunu altını çizen Tekbulut, bilişim KOBİ'lerinin çarpık yapılanmasının KOBİ'lerin bilişimden yararlanmasını da engellediğini savundu. Tekbulut, "Bilişim KOBİ'leri olmadan KOBİ'lerde bilişim olmaz" dedi. Yüzde 75 donanım ithalatı, yüzde 25 yazılım ve hizmet faaliyetiyle sektörün sürdürülemeye-

Tuğrul Tekbulut

ceğine işaret eden Tekbulut, en azından bu konuda Mısır'ın yakalanmasını istedi.

TBD Başkanı Turhan Menteş, KOBİ'lerle teknoloji arasındaki uçurumun doldurulması gerektiğini dile getirerek, KOBİ'lerin gelişimi için onların ayağına gidecek, yerel düzeyde yatırım danışmanlığı hizmeti verilmesini önerdi. KOSGEB Özel Kalem Müdürü Görkem Gürbüz, bilişimle ilgili KOBİ'lere 'bilişim kredisi, e-imza, bilgi ağları ve e-iş desteği, bilgisayar yazılım desteği ve e-ticarete yönlendirme desteği' adları altında 5 kredi seçeneği sunduklarını söyledi. 2007-2008 döneminde 25 bin işletmeyi e-imza konusunda desteklemeyi hedeflediklerini anlatan ve teknoloji portalı Teknonet hakkında bilgi veren Gürbüz, 2008'de KOBİ Bilişim Portalı'nı yeniden güncelleyeceklerini, e-KOBİ kart uygulamasına geçmeyi ve cep KOBİ etkinliğiyle KOSGEB'in tüm faaliyetlerini cep telefonlarından duyurmayı planladıklarını açıkladı.

Netsis Genel Müdürü Murat İhlamur, firmaların sahip olduğu olanak ve işbirliklerini geliştirmesi, küçük firmaların büyük davranması ve büyük firmaların müşterilerine yaklaşmasını önerdi. Türkiye'nin bilişim sektörüne eğilmesiyle ciddi büyüme kaydedebileceğini söyleyen İhlamur, KOBİ'lere düşen görevin bilişim stratejisi geliştirmek olduğunu belirtti. İhlamur, bilişimin çok daha stratejik ve rekabette fark yaratacak alan olarak ele alınmasının önemine dikkat çekti.

Google Türkiye Pazarlama Direktörü Mustafa İçil, artık bilişimin dünyayı şekillendirdiğini belirterek, yeni ekonominin bilgi yani bilişim ekonomisi olarak adlandırıldığını söyledi. İçil, yapılması gerekenin bilgiyi iyi kullanabilmek, hem çalışanlarla hem müşterilerle iletişimi güçlendirebilmek, farklı pazarlara açılmak, rekabet gücünü yükseltmek olduğunu açıkladı.

HP Türkiye Genel Müdürü Şahin Tulga, insan, finans, fiziksel ve organizasyon başlığından oluşan firma kaynaklarına artık bilgi ve ilişki kaynağının da eklendiğini söyledi. Bilgi ekonomisinin iddiasının verimliliği artırarak rekabetçi avantaj elde etmek olduğunu anlattı. İş hayatında başarının asla tesadüfe bağlanamayacağını vurgulayan Tulga, temel yönetim döngüsünün planlama, hayata geçirme, aksiyon ve kontrolden oluştuğunu kaydetti.

Avea Satıştan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Tayfun Okter, mobil bağlantı, BlackBerry, mobilofis, faks&data servisi, bas-konuş, mobil takip, kurumsal ringa, mobil POS, saha satış otomasyonu gibi KOBİ'lere özel uygulamalarından sözetti. Okter, Avea'nın KOBİ'leri desteklemeyi sürdüreceği sözünü verdi.

Büyüme ve kalkınma için KOBİ stratejileri şart

"Büyüme ve Kalkınma için KOBİ Stratejileri" konulu oturumun başkanlığını Kalite Derneği (KalDer) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Nuhoğlu yaptı. Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Devlet Eski Bakanı Tınaz Titiz, Osmanlı'dan günümüze devam eden katmadeğer, yaratıcılık ve ezber şeytan üçgeninin

kırılması gerektiğini söyledi. Sözkonusu şeytan üçgeninin ancak sorgulama yöntemiyle kırılabileceği uyarısında bulunan Titez, şunları dile getirdi: "KOBİ'lerin sorunu katma-değer üretmemesidir. Türkiye'de yüksek katma-değerin önündeki temel engel ezberdir. Daha fazla katma-değer için ezberin bozulması gerekir bunun içinde sorgulama gerekir. Bilimi kullanarak ezberden kurtulabiliriz."

Tınaz Titez

DPT SSKGM Sosyal Fiziki Altyapı Daire Başkanı Niyazi İter, kalkınma planının temelinde KOBİ'lerin bulunduğunu belirterek rekabet gücünün artırılması için iş ortamının iyileştirilmesi ve yüksek katma-değerli üretimin önünün açılması gerektiğini söyledi. İter, 2008'de OSB'lerin etkinliğinin artırılması çalışmalarını yürüteceklerini ve eyleme yönelik programlara ağırlık vereceklerini belirtti.

Hazine Teşvik ve Uygulama Genel Müdür Vekili Feridun Bilgin, Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nün 1980 yılından itibaren teşvik verdiğini anımsatarak, son yıllarda yıllık 20 milyar YTL teşvik kullandıklarını bildirdi. Basel II ve çevre yatırımlarının KOBİ'lere yönelik maliyetleri artıracığını ifade eden Bilgin, KOBİ'lerin önümüzdeki yıllarda ortak hareket ederek sorunları çözebileceğini söyledi.

Microsoft Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Münir Kundakçı, KOBİ'lerin hibe fonlardan yararlanması için danışmanlık birimi oluşturduklarını belirterek, KOBİ'leri bilgi almaya davet etti. Maliyetlerin ancak verimlilikle kontrol altına alınabileceğini vurgulayan Kundakçı, verimliliğin ise ancak bilişimle sağlanabileceğini savundu. KOSGEB Uzmanı Yeşim Akdeniz ise KOBİ'lerin iktisadi faaliyetlerini geniş alana yayarak toplum içinde sosyal barışı oluşturmada önemli rol üstlendiklerini ifade etti.

KOBİ'ler Ar-Ge ve inovasyonla fark yaratacak

"KOBİ'ler Ar-Ge ve İnovasyon" konulu oturumu, Goldaş Kuyumculuk Yönetim Kurulu Başkanı Hasan

Yalınkaya yönetti. Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Sabancı Üniversitesi Araştırma ve Lisansüstü Politikaları Direktörü Doç. Dr. Cemil Arkan, inovasyonun büyük kısmının iş yapma süreçleriyle ilgili olduğunu vurgulayarak, şirketlerin organizasyonları ve pazarlama süreçlerinde yenilik yapmalarının şart olduğunu söyledi. KOBİ'lerin Ar-Ge'ye ve desteklere ulaşamadığını anlatan Arkan, "Yenilik, farklılık demektir, farklılık risk demektir, bizde kültürel olarak risk almak yoktur. İnovasyonda liderliğe, stratejilere, kaynaklara ve yenilik kültürüne ihtiyaç vardır" dedi.

TTGV Politika ve Proje Geliştirme Grubu Koordinatörü Altan Küçükçınar, sağladıkları desteklerin üst sınırının 1 milyon dolar olduğunu belirterek, elektro-elektromekanik malzeme, enformasyon, makine, biyoteknoloji ve kimya sektörlerini desteklediklerini ifade etti. Küçükçınar, bir fikir sahibinin küresel boyutta oyuncu olabilmemesini sağlamaya çalıştıklarını kaydetti.

KOSGEB Teknoloji Destek Süreçleri Yönetici Vekili Metin Karaçay, bu yılın Mayıs ayında girişimcilere verilmeye başlanan geri ödemesiz başlangıç desteğine değindi. Ar-Ge'ye ve inovasyona yatırım önemini vurgulayan Karaçay, işletmelere bu alana yönelik Ar-Ge sonuçlarını yayınlama, teknopark kira desteği, işlik tahsis gibi verdikleri desteklerden sözetti. FIAT&FIAT Ar-Ge Direktörü Kemal Yazıcı, yeni üretim teknolojilerinin geliştiğini, çevre beklentilerinin değiştiğini belirterek, değişime cevap verebilmek için inovasyonla fark yaratmak gerektiğini söyledi. Yazıcı, 2010 yılına kadar kendi kendine yeterli rekabetçi, binek ve ticari araç üretim merkezi olmayı hedeflediklerini anlattı. Yazıcı, KOBİ'lere şirketlerinin temel değerlerini, orta ve uzun vadeli dönemli yatırım stratejilerini belirlemelerini, yıllık plan yapmalarını ve işletmelerdeki herkese tek tek bunları benimsetmelerini önerdi.

İTÜ Arı Teknokent Genel Koordinatörü Sevgi Ural, inovasyon için alışılmış ortamdaki uzaklaşmak gerektiğini söyledi. Ural, Ar-Ge olmadan, bilimi gün-

çelleştirmeden, teknolojinin geliştirilemeyeceğini savundu. İTÜ Maslak Kampüsü'nde yer alan Arı Teknokent'te 60 firmanın faaliyet gösterdiği bilgisini veren Ural, "Hedefimiz, Türkiye ve İstanbul çevresinde inovasyon aktivitelerinin odak noktasında yer almak" dedi.

TÜBİTAK EUREKA Ulusal Proje Koordinatörü Hüseyin Gören, Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı ve Teknogirişim Programı'ndan sözerek EUREKA Programı'yla KOBİ'lere yüzde 75 oranında hibe destek sağladıklarını söyledi. Gören, KOBİ'lere teknoloji platformlarını takip etmelerini ve onlara dahil olmalarını da önerdi.

Devlet destekleri kağıt üzerinde kalsın

"KOBİ'lere Yönelik Devlet Destekleri" konulu oturumun başkanlığını İhracat Genel Müdür Yardımcısı Ziya Altunyalız yürüttü. Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Hazine Müsteşar Yardımcısı Cavit Dağdaş, sunumuna "Devlet yardımları ülkenin rekabet şansını artırır mı?" sorusuyla başladı. "Bugüne kadar uygulanmadık teşvik sistemi kalmadı" diyen Dağdaş, Antalya'nın Kepez Bölgesi ve otomotiv sektöründe başarılı sonuçlar alındığını ancak diğer bölgelerde kayda değer bir başarı örneğinin oluşturulamadığından yakındı. Devlet yardımlarının; sürekli büyüme, istihdam ve rekabet gücünü artırma amacı taşıması gerektiğini belirten Dağdaş, "Teşvik ve desteklerin yanında istenilen noktaya ulaşmak için Türkiye'nin Ar-Ge'ye ağırlık vermesi ve KOBİ'lerin yapısal problemlerinin çözülmesi gerekiyor. Çünkü KOBİ'lerin yapısal sorunları onların yaşam süresini de kısaltıyor" diye konuştu.

KOSİD Yönetim Kurulu Başkanı Rıdvan Mertöz ise 1991 yılında kurulan KOSİD'in Türkiye'nin ilk KOBİ derneği olduğunu belirterek dernek hakkında bilgi verdi. Kredi Garanti Fonu'nun Türkiye için lüks olduğu görüşünü savunan Mertöz ayrıca KGF'nin kapatılmasını talep etti.

Cavit Dağdaş

İstanbul İkitelli İGEM Merkez Müdürü Mustafa Kaplan ise KOSGEB'in çalışmalarını özetleyerek 20 bin işletmenin 3 yıllık gelişim stratejisinin kendilerine sunulduğunu açıkladı. Kaplan, KOBİ'lerin önündeki engellerin kaldırılması için KOBİ dernek yöneticilerinin yeni dönemde proje üreten bir yapıya kavuşması gerektiğini söyledi.

TOSYÖV Balıkesir Destekleme Derneği Başkanı Halil Bacakoğlu ise KOBİ'nin önündeki en önemli engeli küreselleşme olarak açıklayarak KOBİ'lere verilen desteklerin kağıt üzerinde kaldığını söyledi. Bacakoğlu, görüşlerini şöyle dile getirdi: "Öncelikle sektörel ve bölgesel bir teşvik sitemine ihtiyaç var. Devlet destekleri yeniden organize edilmeli. KOBİ devlet politikası teşvik kapsamında değerlendirilmeli. Maalesef Türkiye'de olanları şöyle özetleyebilirim; kaynak var alan yok. Hizmet var ulaşan yok." Oturumda konuşma yapan başkan Ziya Altunyalız, kamunun KOBİ'lere 2006 yılında 320 milyon YTL destek verdiğini 2007 yılında bu rakamın 400 milyon YTL'ye ulaşacağını söyledi.

Halil Bacakoğlu

Markalar savaşıyor

"Piyasalara Giriş Engeli ve KOBİ'ler" konulu oturumu Rekabet Kurulu Üyesi Mehmet Akif Ersin yönetti. Ersin, yaptığı kısa değerlendirmede, pazar paylarının azlığı nedeniyle KOBİ'lerin rekabet kurlarında hakim değil mağdur durumda olduğunu söyledi. Ersin, rekabet hukuku kurallarında KOBİ'ler lehine yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulduğunu da belirtti.

Çağrılı Konuşmacı Prof. Dr. Nazif Gürdoğan, rekabetin ve yarışmanın olmadığı ülkelerde gelişmenin mümkün olmadığını söyledi. Gürdoğan, güvenli rekabetin daha iyi olması için ülkenin bütün kurum ve kuruluşlarının birlik ve beraberlik içinde hareket etmesi gerektiğini ifade etti. Rekabette devletlerin yerine ürün, hizmet ve bilgi üretiminde dünya standartlarını belirleyen kurum ve kuruluşların geçtiğini belirten Gürdoğan, onların rekabette en güçlü ve en etkili silahının da yıllar içinde oluşan ve köklü değerlere sahip isim ya da markaları olduğunu aktardı. Savaşların artık markalarla yapıldığını kaydeden Gürdoğan, uluslararası pazarlarda yer almanın yolunun dünya standartlarında üretim yapmaktan geçtiğinin altını çizdi. Türkiye'nin önünde eğitim, yoksulluk ve sermaye gibi engellerin olduğunu anlatan Gürdoğan, "Rakiplerle rekabet etmeyi öğrenerek onları aşmalıyız. Türkiye AB'ye giderser rakipleri Almanya, İtalya, Fransa, İngiltere olacaktır. Türkiye bu hedefini başaramazsa küme düşecek Çin, Endonezya, Brezilya gibi ülkelerle rekabet edecektir" dedi.

Rekabet Uzmanı A. Gani Güngördü, KOBİ'lerin

pazar ekonomisi içinde oldukça önemli rolü bulunduğunu belirterek, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un amacı ile ilgili bilgi verdi. Güngördü, 4054 Sayılı Kanun'un uygulanabilirliği açısından KOBİ tanımlarının herhangi bir bağlayıcılığının bulunmadığını belirterek, kanunun, rekabet kuralları olay bazında ve piyasa koşulları gözönüne alınarak uygulandığını dile getirdi. Göngördü, şu uyarılarda bulundu: "KOBİ'lerin 4054 Sayılı Kanun'un 4. Madde kapsamındaki eylemleri ihlal kabul edilmekte ve para cezası uygulanmaktadır.

Nazif Gürdoğan

KOBİ'lerin taraf olduğu ve ihlal niteliğindeki anlaşmalar genellikle fiyat tespitine, pazar, paylaşma ve satış veya üretim miktarının kontrolüne yöneliktir. Bu nedenle KOBİ'lerin bu hususlarda hassas olup bu tür anlaşmalara taraf olmamaya özen göstermeleri gerekmektedir."

Rekabet Kurumu 1. Daire Başkanı Erkan Yardımcı, "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Tebliği" hakkında bilgi sundu. Yardımcı, KOBİ'lerin taraf olduğu birleşme ve devralmaların rekabet kurallarına tabi olduğunu belirterek, ciro veya pazar payı eşiklerini aşmaları durumunda Rekabet Kurumu'na bildirmeleri gerektiğini söyledi. Yardımcı, ayrıca tebliğde öngörülen yüksek ciro ve pazar yapı eşikleri, pratik olarak KOBİ'lerin korunması ve onların büyük teşebbüsler karşısında rekabet avantajı elde etmesine olanak sağladığını belirtti.

Erbak-Uludağ İçecek Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet H. Erbak, KOBİ'lerin Türkiye'de yok edilme noktasına getirildiğini ifade etti. Rekabet hukuku kurallarını uygulamayan firmaların olduğunu söyleyen Erbak, "Çok sayıda firma belden aşağıya vurmada ihtisas sahibi olmuş" dedi. Kar edemeyenin ayakta kalamayacağını altını çizen Erbak, "Dev firmalar verdikleri bayilik ve franchiselarla KOBİ'lere karşı avantaj sağlıyorlar. Piyasaya hakim oldukları için de fiyat kırarak KOBİ'leri kar edemez duruma getiriyorlar" dedi.

Gelecek yenilenebilir enerjide

"KOBİ'ler Çevre ve Enerji" konulu oturumu, Dışişleri eski Bakanı ve TOSYÖV Başkan Yardımcısı Kurtcebe Alptemoçin yönetti. Alptemoçin, Türkiye'yi 'zengin kaynaklar üzerinde oturan fakir ülke' olarak niteledi.

Necdet Pamir

Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Necdet Pamir, yenilenebilir enerji kaynakları değerlendirilerek bu konuda alternatif politikalar üretilebilir, uygulanabilirse hem ülkenin dışa bağımlılığının azalacağını hem de çevre riskinin azalacağını söyledi. Türkiye'nin çıkarılmayı bekleyen linyit yatakları bulunduğuna dikkat çeken Pamir, petrol, doğalgaz ve kömürden elde edilen enerjinin yanlış kullanımının klasik çevre kirliliğinin yanısıra milyonlarca insanın ölümüne neden olduğunu belirtti. "Kullanılmayan yerli enerji kaynaklarımız var, bunların çoğu temizdir, bizimdir. Bize dayatılan yanlış ezberin yırtılıp atılması lazım" diyen Pamir, Türkiye'nin mevcut kay-

naklarıyla 2020 yılını görebileceğini kaydetti. Pamir, doğalgaz ve petrol konusunda "Yap-İşlet-Devret", "Al ya da Öde" anlaşmalarıyla devletin zarara uğratıldığını ifade etti.

İTÜ Çevre Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Cumali Kınacı, 'kirleten öder' anlayışından 'tüketen öder' anlayışına geçilmesi gerektiğini savundu. Kınacı, çevre standartları ve yaptırımların işletmelerin ölçek büyüklüğüne bağlı ele alınması ve biçimlenmesini istedi.

E-Berk Makina Yetkilisi Özgür Savaş Özudoğru, çevre maliyetlerinin düşürülmesi için OSB'lerde kümelenenin çok önemli olduğunu, böylece işletmelerin atık maliyetlerini düşürecek organizasyonlara gitmeleri gerektiğini belirtti. Rüzgar, güneş, jeotermal, dalga gibi alternatif enerji kaynakları kullanımına yönelmeyi öneren Özudoğru, enerji ve çevre politikalarında enerji tasarrufuna da yer verilmesini istedi.

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Çağlar, gelecekte fosil yakıtların tükeneceğini anımsatarak, enerji tasarrufunun öne çıktığını dile getirdi. Türkiye'nin enerji tüketiminin 2020'de 2.5 kat artacağını öngören Çağlar, enerji tasarrufu yapılması halinde 5 milyar dolarlık doğalgaz santrali yatırımının önlenebileceğini, 3 milyar dolarlık doğalgaz ithalatının engellenebileceğini anlattı. Çağlar, 2020'ye kadar da 10 milyar dolarlık bir tasarruf sağlanabileceğini bildirdi. KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı'nda enerji verimliliğine yönelik hiçbir şey bulunmadığını aktaran Çağlar, KOBİ'lerde enerji tüketiminin iyileştirmesi için yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi verdi. Çağlar, OSB'lerde ve KOBİ'lerin yoğun olduğu bölgelerde Enerji Verimlilik Bölgeleri kurulacağını açıkladı. İstanbul Çevre Konseyi Federasyonu Başkanı Avukat Tunay Gürsel, fosil yakıtlara ve petrol bağımlılığına yenik düşmemek için biotanole

yönelmek gerektiğini söyledi. Ancak bu kaynak üzerindeki ÖTV yükünden sözeden Gürsel, ilgili bakanın bu konuda girişimde bulunmasını istedi.

KOBİ'lere AB desteği

"Türkiye'de AB Destekli KOBİ Programları" konulu oturuma Devlet Eski Bakanı Ayfer Yılmaz başkanlık yaptı. Oturuma Çağrılı Konuşmacı olarak katılan Avrupa Birliği Genel Sekreteri Oğuz Demiralp, AB'ye uyum kapsamında hazırlanan KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı'nın 2009 yılını kapsayacak şekilde güncellendiğini belirtti. Demiralp, şunları söyledi: "Önümüzdeki 2007 ve 2013 döneminde katılım öncesi mali yardımların faydalandırılacağı alanlardan bir tanesini ise KOBİ'lere destek konularını da kapsayan bölgesel kalkınma oluşturuyor. Türkiye tarafından bu alana yönelik olarak hazırlanan operasyonel program AB tarafından uygun görülmüştür. Uygulamaya yönelik program kapsamında KOBİ'lerin iş ortamının iyileştirilmesi ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi öncelik alanlarında mali destek imkanı bulabileceklerdir."

SODEV Yönetim Kurulu Başkanı Aydın Cıngı, demokrasi sözkonusu olduğunda işçi ve işverenlerin aynı belgeye imza atabildiğini hatırlatarak sosyal demokrasi ile sol düşünce kavramının Türkiye'de oturmaya başladığını ileri sürdü. Cıngı, "AB, KOBİ'lerinin üzerine tırtıyor. Tüm olanaklarını seferber ediyor.

Ülke olarak AB olanaklarını iyi kullanmalıyız. Küresel rekabeti Türkiye-AB ancak birlikte aşabilir" görüşünü dile getirdi.

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü Namık Ata, dünyada çalışmayan kişi sayısının 500 milyonu aştığını söyleyerek Türkiye'de işsizlik oranının yüzde 9.2 düzeyinde olduğunu anımsattı. 2008-2009 yıllarını kapsayan Avrupa Birliği'yle ortak yürütülen Aktif İş Gücü Programı II Projesi'nin 28 ilde uygulanacağını aktaran Ata, "Projenin bütçesi 20 milyon Avro. Hibe ola-

Oğuz Demiralp

rak kullanılacak kaynağın 16 milyonu AB'ye 4 milyonu ise Türkiye'ye ait. Kadınlara ve gençlere yoğunlaşacağız. Kar amacı gütmeyen kuruluşlar proje için başvuruda bulunabilir.

KOSGEB AB ve Uluslararası Kuruluşlarla Koordinasyon Müdürü Ayşe Çatalbaş, AB'nin yeni mali işbirliği aracı; IPA hakkında bilgi vererek şunları açıkladı: "IPA'nın temel amacı, aday ülkeleri üyelik sonrası Yapısal ve Uyum Fonları'nın programlaması, yönetim ve uygulamasına hazırlamaktır. IPA ile birlikte AB tarafından daha önce uygulanmakta olan PHARE, ISPA, SAPARD ve Türkiye İçin Katılım Öncesi Mali Yardım gibi araçlar yürürlükten kaldırılmış bulunmaktadır. IPA kapsamında beş bileşen bulunmaktadır: Geçiş dönemi desteği ve kurumsal yapılanma, bölgesel ve sınır ötesi işbirliği, bölgesel kalkınma, insan kaynaklarını geliştirme ve kırsal kalkınma."

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü AB Bölgesel Programları Daire Başkanı Deniz Akkahve, 'Türkiye-AB Ortak Finansmanı ile Yürütülen Bölgesel Kalkınma Programlarında KOBİ Destekleri Programları' kapsamında bin 764 KOBİ proje sunulduğunu, 653 KOBİ ile hibe sözleşmesi imzalandığını, programlar kapsamındaki 33 ilde KOBİ'lere 47.67 milyon Avro tutarında hibe kazandırıldığını anlattı. Akkahve, KOBİ'lere tahsis edilen hibelerin yüzde 85 oranında sözleşmeye bağlandığını söyledi. Akkahve, KOBİ projeleri kazanımlarını ise şöyle

özetledi: "Yerde üretilen projelerin hibe ile desteklenmesi sonucunda, yerel aktörlerin bölgesel kalkınmaya katılımı ve yerel kaynakların harekete geçirilmesi sağlanmıştır. Uygulanan KOBİ projeleri tek yönlü olmayıp, birden fazla amaca hizmet eder yapıdadır. Bir proje makine alımı, kapasite artırımı, istihdam ve teknolojik altyapısını geliştirmeye aynı anda katkı sağlamaktadır. Gelişmiş bölgelerdeki KOBİ'lerle yörece az gelişmiş bölgelerimizdeki KOBİ'ler arasında işbirliği bağları oluşturulmuştur." İKV Uzmanı Can Mindek ise 6.ÇP ve 7.ÇP'lerin KOBİ'ler için önemine değindi.

V. KOBİ Zirvesi sonuçları (13-14 Aralık 2007)

BÜYÜME VE KALKINMA İÇİN KOBİ STRATEJİLERİ

1. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, yeniden yapılandırılarak, Teşvik Uygulama ve İGEME Bakanlığına bağlanmalı, HALKBANK ve TÜBİTAK Bakanlıkla ilişkilendirilerek Bakanlık güçlendirilmelidir.

2. Sanayi envanteri çıkarılarak, öncelikli sektör yaklaşımını da içeren sanayileşme stratejileri bölgesel ve yerel kalkınma temelinde yeniden saptanmalıdır.

3. Ülkemizin Güçlü Ekonomi'ye geçiş yapması, mevcut KOBİ dinamiğini çok yönlü güçlendirmekten geçmektedir. Bu amaçla, "Öğretilmiş çaresizlik - sorgulama yeteneği - katma değer üretebilme becerisi" olarak ifade edilebilecek şeytan üçgeninin aşılması, büyüme ve kalkınma stratejilerinin başarıya ulaştırılması gerekmektedir.

4. Avrupa Birliği'nin KOBİ'lerinin üzerine titredığı ve gerekli her türlü desteği verdiği gerçekliğiyle yüzleşerek ve rekabetin gereği olarak Türkiye'nin de benzer politikalara yönelmesi ve özellikle 2005'de hazırlanmış olan KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında KOBİ'lere destek sağlanmalıdır.

5. 3624 sayılı KOSGEB yasanın yeniden düzenlenerek kurumun kaynak ve kadro yapısı güçlendirilmeli, daha işlevli ÇATI KURUM haline dönüştürülmelidir.

6. KOBİ'lerde kurumsallaşma teşvik edilerek kayıt dışının önüne geçmek için üretim ve istihdamın üzerindeki yükler azaltılmalı, Ar-Ge ve inovasyon temeline dayalı üretim yöntemleri benimsenmelidir.

7. Küreselleşen rekabet ortamında KOBİ'leri güçlendirmeye yönelik yurtdışı ve yurtiçi işbirliklerine imza atacakları ortam ilgili tüm kurumların ortak çalışmasıyla sağlanmalıdır.

8. Planlı ve örgütlü sanayi yerleşkelerinin gelişmesinin önündeki engeller gerekli yasal düzenlemeler yapılarak kaldırılmalıdır.

9. Üniversite sanayi işbirliği konusunda bazı illerde KOBİ'leri de kapsayan olumlu gelişmeler ülke geneline yaygınlaştırılmalıdır.

10. KOBİ'lere danışmanlık hizmeti verilebilmesi için her alanda yeterli sayıda danışman envanteri ve danışman akreditasyon sistemi oluşturulmalıdır.

FİNANSMAN

1. KOBİ'lerin uzun vadeli ve düşük faizli kredi olanaklarından yararlanması için gerekli düzenlemeler acilen yapılmalı, bu amaçla iç ve dış kaynaklı fonların çeşitliliği ve kolaylaştırılmış sistemler dahilinde KOBİ'lerin hizmetine sunulması sağlanmalıdır.

2. Yüksek kredi faizlerinin düşürülmesine yönelik hükümet politikası ve devlet yaklaşımı kesintisiz sürdürülmeli ve makro planda gerekli kısa vadeli önlemler ile ilgili çalışmalar yapılmalıdır.

3. Kredi garanti sistemleri çeşitlendirilip güçlendirilmeli, yaygın biçimde KOBİ'lerin hizmetine sunulmalıdır. Bu amaçla KGF'nin sermaye artırımına Hazine Müsteşarlığı da katılmalı, bölgesel düzeyde yapılandırılmalı, hizmetleri ülke düzeyinde yaygınlaştırılmalı ve KOBİ'lerin karşılaştıkları teminat sorunlarına destek sağlanmalıdır.

4. BASEL II süreci de dikkate alınarak KOBİ'lerin kredilerden aldıkları payların artırılmasına yönelik uygulamalar geliştirilmeli, bu bağlamda kredi sigorta sistemleri, dış kaynaklı fonlar, BASEL II, KGF ve KOBİ A.Ş. vb. konularda bilgilendirme faaliyetleri yoğunlaştırılmalıdır.

5. KOBİ borsalarının sektörel ve bölgesel olarak çeşitlendirilerek yaygınlaştırılması ve daha etkin hale getirilmesi sağlanmalıdır.

6. Bankaların katma değerli üretim ve ihracat yapan KOBİ'lere düşük faizli ve uzun vadeli kredi verebilmesi için Karşılıklar Kararnamesi'nde, BDDK ve Bankalar Birliği çalışmalarında gerekli düzenlemelere gidilmelidir.

7. Girişimcilere Başlangıç Sermayesi sağlayabilmek için Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları teşvik edilmelidir. Girişimcilere İş Melekleri (Business Angels) sistemi gibi yeni finans mekanizmaları oluşturmak için yasal alt yapı oluşturulmalıdır.

TEŞVİK VE DEVLET DESTEKLERİ

1. Ülkemizde KOBİ'lere yönelik devlet destekleri, proje bazlı, sektörel ve bölgesel farklılıklar da dikkate alınarak düzenlenmeli; etkin olarak kullanılması, sonuçlarının izlenebilmesi ve yeni destek modellerinin oluşturulabilmesi amacı ile desteklerin yetkili tek kuruluş çatısı altında gerçekleştirilmesi temin edilmelidir.

2. KOBİ'lerin nitelikli ara eleman açığını kapatacak ve istihdama katkı sağlayacak somut ihtiyaçlar temelinde planlanmış mesleki eğitim seferberliği bir an önce başlatılmalı, KOBİ'lerin nitelikli ara eleman ihtiyacına dönük devlet desteği yaygınlaştırılmalıdır.

AR-GE VE İNOVASYON

1. KOBİ'lerimiz Ar-Ge desteklerine ulaşmada ve zamanında almada büyük güçlüklerle yüzüzedirler. Bu nedenle, inovasyonda liderliğe, KOBİ'leri dikkate alan stratejilere, KOBİ'leri himaye eden kaynak planlamalarına ve yenilikçilik kültürünün KOBİ'lere kazandırılmasına

yönelik vergi muafiyeti ve diğer teşvik destekleri gibi mevzuat düzenlemeleri yapılmalıdır.

2. Firmanın temel değerlerini belirlemesi, orta ve uzun dönemli yatırım stratejileri oluşturması, yönetim vb gibi alanlarda başta yeni ve çağdaş araçlarla yaygın eğitimler için KOBİ'lere her türlü kamu desteği sağlanmalıdır.

3. Yerel kurumlarla işbirliği yapılarak bölgesel ve ulusal çerçevede inovasyon kültürünün geliştirilmesi ve toplumsal temelde farkındalığın artırılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

4. Bilgi toplumuna geçişin teknoloji kullanmaktan ibaret olmadığı yaklaşımıyla KOBİ'leri yaygın bir inovasyon bilgi-siyle donatmanın araç ve yöntemleri hızla üretilmelidir.

PATENT

1. İnovasyon sürecinde patentin önemi hesaba katılarak, toplumda bu konudaki bilgi ve bilinç düzeyinin yükseltilmesine dönük çalışmalar organize edilmeli, teknoloji, iş fikirleri, inovasyon yarışmaları çoğaltılmalı ve desteklenerek daha cazip hale getirilmelidir.

2. KOBİ'ler, motivasyonu yüksek, bilgiye dayalı, kaynakları saptanmış bir yol haritasına ihtiyaç duymaktadırlar. Bu ihtiyacın karşılanması için ülke içinde ve dışında güçlü ağlar oluşturulmalı, KOBİ'lerin ulusal ve uluslararası ağ hizmetlerinden Türkçe yararlanacağı çalışmalar bir an önce devreye sokulmalıdır.

3. Patent, sınai mülkiyet ve özellikle fikri mülkiyet haklarının koruma altına alınması ve KOBİlerin bu yönde bilinçlendirilmesi, yasal mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılması ve bunların maliyetlerinin makul düzeylere çekilmesi sağlanmalıdır.

KALİTE

1. KOBİ'lerde işletmecilik başarılı yapılamadığından kalitede hakimiyet sağlanamamaktadır. Üretim faaliyetini kalite bilinciyle gerçekleştirebilmesi için KOBİ'lere işletmecilik kültürü aşılanmalıdır.

2. Kalite artık yönetilen bir süreç haline gelmiştir. Üniversitelerde bugün yeni kalite anlayışına uygun özel programların oluşturulması temin edilmelidir.

BİLİŞİM

1. Küreselleşme süreci bilgi ve iletişim teknolojileri kullanamayan KOBİ'lerin aleyhine bir ortam yaratmaktadır. KOBİ'lerin bilgi ve iletişim teknolojilerine daha fazla yatırım yapması bir zorunlulukken, uygun koşulların sağlanması için devletin altyapı yatırımlarını ucuzlatarak KOBİ'ler arasında yaygın kullanımı sağlaması gerekmektedir.

2. Bilişim sektöründe yerli yazılım firmaları özel teşviklerle desteklenmelidir.

İHRACAT

1. KOBİ'lerin ihracattan aldıkları yetersiz payın artırılması için bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımı ile beraber, yeni araçlar ve organizasyonlar geliştirilmelidir.

2. İhracatçı ve üretici KOBİ'lerin üretim maliyetlerini indirmeye dönük önlemlere gidilmelidir.

3. Ana-Yan sanayi entegrasyonu derinleştirilmeli, Ar-Ge dahil işbirlikleri güçlendirilmeli ve daha dinamik işbirliği sistemleri kurulmalıdır.

REKABET HUKUKU

1. Yüksek Pazar payına sahip olmayan KOBİ'ler rekabet kurallarına hakim değil aksine ve çoğunlukla bu kuralların mağduru durumundadır. Rekabet Hukuku kuralları KOBİ'ler lehine yeniden gözden geçirilerek güçlendirilmelidir.

2. Türk ürünleri için Batı Ülkelerinde aranan kalite standartları Türkiye'ye giren yabancı ürünlerde de aranmalı, Türk sanayisinin kalitesiz mallar karşısında haksız rekabetten dolayı zarara uğramayacağı yasal düzenlemeler bir an önce yapılmalıdır.

ÇEVRE VE ENERJİ

1. Yenilenebilir enerji kaynakları değerlendirilerek bu konuda politikalar oluşturulmalı ve acilen hayata geçirilmeli, sektöre yönelmiş KOBİ girişimleri desteklenmelidir.

2. Kirleten öder anlayışından tüketen öder anlayışına geçilmeli. Çevre standartları ve yaptırımlar işletmelerin ölçek büyüklüğüne bağlı bir esneklik içinde ele alınmalı, biçimlendirilmelidir.

3. Çevre maliyetlerinin düşürülmesi için OSB'lerde kümelenme gözetilmeli, böylece çevre koruma maliyetlerini düşürecek organizasyonlara gidilmelidir.

4. OSB'lerde Enerji Verimlilik Bölgeleri kurulmalı, enerji tasarrufuna yönelik yenilikçi özgün çalışmalarla enerji maliyetleri düşürülmelidir.

KÜMELENME

1. Küresel rekabete ülkenin ve KOBİ'lerin hazırlanmasında önemli bir araç olan kümelenmenin yönetişim ve sosyal sermaye özelliği, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte kurgulanarak uygulanmalı ve ortaya çıkan "küme modeli" oluşturduğu sinerjiyle sürdürülebilir bir başarı sağlamalıdır.

AB

1. Avrupa Birliği fonlarından KOBİ'lerin etkin yararlanabilmeleri için proje hazırlanması ve bu projelerin yürütülmesi konusunda kamu, üniversite ve sivil toplum kuruluşları tarafından gerekli destek verilmelidir.

DESTEKÇİLERİMİZE TEŞEKKÜRLER

DESTEKÇİLERİMİZE TEŞEKKÜRLER

Türkiye, bölgesel farklılıklara çözüm arıyor

TOSYÖV Başkanı Hilmi Develi, bugüne kadar bölgesel farklılıkları gidermek için uygulanan yöntemlerin, politikaların ve yasaların amacına ulaşamadığını kaydetti.

TOSYÖV ve Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ATAUM) tarafından 25 Aralık'ta düzenlenen "AB Müzakere Sürecinde Türkiye'de Bölgesel Farklılıklar ve Çözüm Arayışları" konulu toplantı, Ankara'da gerçekleştirildi. İki panelden oluşan etkinlikte "Türkiye ve AB'de bölgesel farklılıklar sorunu" ve "AB Yapısal Fonları" tartışıldı.

TOSYÖV Başkanı Hilmi Develi, bugüne kadar bölgesel farklılıkları gidermek için uygulanan yöntemlerin, politikaların ve yasaların ne yazık ki amacına ulaşamadığını söyledi. Son dönemde 49 il kapsamında alan 5084 Sayılı Yasa'nın buna örnek gösterilebileceğini ifade eden Develi, bu uygulamalarla bilinçli yatırımcının Düzce varken Doğu'ya Güneydoğu'ya yatırım yapmadığını belirterek daha akılcı çözümler geliştirmek gerektiğini belirtti.

ATAUM Müdürü Çağrı Erhan, Türkiye'de, bölgele-

rarasında kişi başına GSYİH, işsizlik oranı, okuma yazma oranı gibi çeşitli sosyo-ekonomik göstergeler çerçevesinde oldukça ciddi gelişmişlik farklılıkları olduğunu söyledi. Erhan, Türkiye'nin AB'nin istihdam ve gelir düzeyini yakalayabilmesi için, eğitim sistemini modernize etmesi, yatırıma uygun iş ortamı yaratması ve mali boyutu ağır basan çok yönlü bir sistemin geliştirilerek uygulaması gerektiğini belirtti.

Çağrılı konuşmacı olarak toplantıya katılan Sanayi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Yavuz Cabbar, eleştirilere cevap niteliğinde yaptığı sunumda 2007-2013 yılları itibarıyla "KOBİ'ler, Araştırma, Geliştirme, Bilgi Toplumu, Turizm" alanlarındaki projelerin bölgesel rekabet edebilirlik programı kapsamında finanse edileceğini ve projelerin Sanayi Bakanlığı tarafından yürütüleceğini aktardı. Yavuz Cabbar, gelişmişlikle ilgili 42 gösterge alınarak rekabet edebilirlik ha-

ritası çıkarıldığını, en rekabet edebilir bölgelerde Ar-Ge, inovasyon, İT altyapısı ve fikri mülkiyet hakları konusunda teşvik verileceğini, en az rekabet edebilir bölgelerde ise temel altyapı, kuruluş destekleri, danışmanlık hizmetleri ve turizm konusunda destekler sağlanacağını ifade etti.

Etkinlik kapsamında Devlet Eski Bakanı ve Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi Genel Sekreteri Ayfer Yılmaz yönetiminde gerçekleşen "Türkiye'de Bölgesel Farklılıklar Sorunu" konulu panele konuşmacı olarak Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sumru Altuğ, Ankara Üniversitesi SBF Öğretim Üyesi Doç. Dr. Abuzer Pınar ve DPT Uzmanı Dr. Metin Özarslan katıldılar.

ATAUM Müdür Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Burça Kızılırmak yönetiminde yapılan "AB'de Bölgesel Farklılıklar Sorunu ve AB Yapısal Fonları" konulu ikinci panelin konuşmacıları ise ODTÜ Öğretim Üyesi Dr. Ebru Ertugal, Türkiye Kalkınma Bankası'ndan Ekonomist Gülhan Bilen ve Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nurettin Bilici idi.

Çok sayıda ATAUM kursiyeri, kamu kurum ve kuruluşu çalışanı ve akademisyenlerin katıldığı etkinlik bölgesel farklılıklar sorununun çözümü üzerine bir beyin fırtınası yaratılması, AB sürecinin hız kesmeden devam edebilmesi ve konu ile ilgili kurumsal işbirliklerinin yaratılması gibi önerilerle sonuçlandı.

ATAUM Müdürü Çağrı Erhan

Tire OSB, yatırımlarla büyüyor

Tire Organize Sanayi Bölgesi İşletmesi 5 bin metrekare ile 200 bin metrekare arasında değişen 208 adet sanayi parseli yer alıyor.

Tire Organize Sanayi Bölgesi İşletmesi (TOSBİ) 1993'te faaliyetlerine başladı. 1993 ile 1998 yılları arasında altyapı projesi, planlama ve kamulaştırma işlemlerini tamamlayan TOSBİ Müteşebbis Heyeti, 1998 yılı içinde altyapı ve parsel düzenleme inşaatına start verdi. A ve B diye iki bölgeye ayrılan TOSBİ'nin ilk aşamada A bölgesinin altyapı ve parsel düzenleme işlemleri bitirilerek yatırıma hazır hale getirildi. B bölgesi olarak tanımlanan alanın genişleme bölümünün ise yüzde 44'ü yatırıma hazır. Toplam 410 hektar alana sahip ve 2 milyon 780 bin 459 metrekare sanayi parseli bulunan TOSBİ'de 5 bin metrekare ile 200 bin metrekare arasında değişen 208 adet sanayi parseli yer alıyor. OSB'de 122 parsel katılımcılara tahsis edilirken bölgenin yüzde 33'ünde üretim, inşaat ve montaj faaliyetleri devam ediyor.

TOSBİ içerisinde toplam 30 tesis sanayi faaliyetlerini sürdürüyor. İçlerinde Güney Koreli sigara firması olan Korean Tobacco and Ginseng Korporation, süt işleme tesisleri ve gıda sanayinin ağırlıkta olduğu 9 tesis inşaat veya montaj aşamasında. Krone-Doğuş Treyler Sanayi Ticaret A.Ş. gibi firmaların da içinde bulunduğu ve sayısı 10'un üzerinde olan katılımcıla-

rın ise proje hazırlıkları devam ediyor. Söz konusu tesislerin 2009'un Ocak ayında üretime geçmesi planlanıyor.

Altyapı tam gaz

TOSBİ'nin altyapı çalışmaları kapsamında; iç yollarının tamamına yakın kısmında altyapı ve asfalt imalatlarının büyük bir kısmı tamamlanmış bulunuyor. Bölge Müdürlüğü'ne ait 4 adet derin su terfi merkezlerinden tüm bölgedeki işletmelere kesintisiz ve yeterli su sağlanıyor. Ayrıca İller Bankası'nın desteğiyle Tire Belediyesi tarafından 12 kilometre uzaklıkta açılan su kuyularından Tire'ye 450 lt/s su getirilerek bir kısmı TOSBİ'nin kullanımına sunuluyor.

Çevre dostu OSB

TOSBİ'de 40 dönüm arazi üzerinde kurulan Tire Organize Sanayi Bölgesi Merkezi Atık Su Arıtma Tesisi, günlük bin 500 metreküp kapasitesi olacak şekilde projelendirilmiş. 2004'te işletmeye alınan tesis, 24 saat çalışıyor. Tesisin içerisinde bulunan atık su numune alma ve ölçüm laboratuvarı ile sürekli analiz-

TOSBİ'nin toplam 100 hektarı yeşil alan ve parklara tahsis edilmiş. Bölgenin çevre koruma bandında ilk dönemde dikilen 15 bin ağaca bu yıl bin 200 ağaç daha ekleniyor.

ler yapılabilir. Bölge Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Çevre Yönetim Birimi, çevre ile ilgili tüm kanun ve yönetmelikler çerçevesinde gerekli çalışmaları yapıyor. Bölgede çevre yatırımları bununla da sınırlı değil. TOSBİ'nin toplam 100 hektarı yeşil alan ve parklara tahsis edilmiş. Bölgenin çevre koruma bandında ilk dönemde dikilen 15 bin ağaca bu yıl bin 200 ağaç daha ekleniyor.

TOSBİ, Serbest Tüketici Lisansı alacak

TOSBİ tarafından bölge sanayicisine elektrik dağıtım hizmeti de verilecek. 2008 yılında Serbest Tüketici Lisansı'nı alarak katılımcılara kendi elektrik dağıtım sistemi üzerinden elektrik enerjisi vermeyi amaçlayan TOSBİ, altyapı yatırımlarını sürdürüyor. Elektrik altyapısının önemli imalatlarından olan ana dağıtım merkezinin inşaat çalışmalarını tamamlayan OSB'de 4 adet dağıtım merkezi devreye alınmış bulunuyor. Tüm elektrik altyapısının yeraltından geçecek şekilde planlandığı Tire OSB halihazırda çalışan ve yakın zamanda kurulacak fabrikaların bulunduğu parsellerin tümüne elektrik hizmetini yeraltı elektrik projesine uygun bir şekilde veriyor.

2008 yılında kendi enerjisini sağlamak isteyen TOSBİ'de elektrik santrali yapım fizibiliteleleri tamamlanmış bulunuyor. TOSBİ kendi enerjisini üreterek, enterkonnekte sistemde zaman zaman olabilen arızalardan etkilenme şansını azaltmayı planlıyor. OSB içinde faaliyet gösteren sanayicilerin rekabet edebilmesinde en önemli etkenlerin başında gelecek olan ucuz ve kesintisiz enerji ise doğalgazla sağlanacak. BOTAŞ'ın 2006 yatırım programına alarak mühendislik çalışmalarını bitirdiği Nazilli-İzmir doğalgaz hattından alınacak bir branşman ile doğalgaz iletim hattının Tire'ye ulaştırılması işinin inşaatı bitmiş ve bölgeye pik istasyonu kurulmuş. TOSBİ, 2008'in ilk çeyreğinde doğalgaz dağıtımına başlamayı amaçlıyor. Doğalgazın Tire'de dağıtımına başlanması ile bugüne kadar katı, sıvı yakıtlar ve elektrik enerjisi ile üretim yapan tesislerin maliyet girdilerinde önemli azalma sağlanacak ve sanayicisine gaz sunabilen

TOSBİ, altyapısında tek eksik olarak bulunan doğalgaz sorununu aşmış olacak.

İletişime teknolojik yatırım

Halihazırda tüm katılımcılarına telefon-internet gibi hizmetleri veren TOSBİ, 2008 yılının ilk yarısında tamamı yeraltından olan daha modern bir sisteme geçmek amacıyla. Bu amaçla Türk Telekom'a devredilecek olan Telekomünikasyon Merkezi (Telekom Binası) tamamlanmış, telekomünikasyon altyapısı ile ilgili olarak Türk Telekom'la altyapı yapım ve hizmet sunma konularında mutabakata varılmış. İnternet erişiminde önemli avantajlar sağlayan ADSL sistemi tüm yatırımcıların hizmetinde olup planlanan

altyapı çalışmaları ile birlikte kablolu ve kablosuz veri aktarım hizmetleri en üst seviyede verilmeye çalışılıyor.

Ulaşımın merkezinde

BAT, Bozzetto Kimya, Mayr-Melnhof, Korean Tobacco, Krone-Doğuş Treyler Sanayi Ticaret A.Ş gibi yurtdışı kökenli büyük yatırımcıları bölgesine çekmeyi başaran Tire OSB, yapımı devam eden demiryolu iyileştirme çalışmaları sonucunda Tire-İzmir arası demiryolu hattının konteyner taşımacılığına uygun hale getirilmesi ile yeni avantajlar kazanacak. Projeleri tamamlanan ve önümüzdeki günlerde yapılması planlanan yükleme-boşaltma istasyonu, ardından inşa edilecek gümrük binaları ile birlikte iç ve dış pazarlara her gün çok sayıda konteyner gönderilebilecek. Kısacası demiryolu hat yenileme çalışmalarıyla eş güdümlü götürülecek bu projeler 2008 yılının ilk yarısında hayata geçecek ve TOSBİ Ege Bölgesi'nin önemli lojistik merkezi haline gelecek. Sınırından geçen demiryolu ile lojistik hizmetlerinin en uygun şekilde sağlanacağı bölge konumundaki TOSBİ, İzmir Havaalanı'na 55 km ve Alsancak Limanı'na 75 km mesafede olması dolayısıyla hava ve deniz yollarının merkezinde yer alıyor.

Karacabeyli sanayiciler OSB kurmak istiyor

TOSYÖV Bursa Destekleme Derneği Başkanı Habil Duran, Karacabey Ticaret ve Sanayi Odası'na (KTSO) ortak çalışma önerisi yaptı. Duran, yöresinin kalkınmasına katkılar sağlayan KTSO'nun bölgede önemli markalar oluşturduğunu belirterek, Karacabeyli sanayicilerle TOSYÖV Bursa Destekleme Derneği'nin istihdamı artırmaya yönelik ortak çalışması gerektiğini belirtti. Duran, "TOSYÖV Bursa Destekleme Derneği'nde, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası yönetimi ve meclisinde yer alan üyelerimiz var. Karacabey sanayicisinin de isteği olan sanayi bölgesi oluşturulması konusunda birlikte olumlu çalışmalar yapacağımıza inanıyorum" dedi. Duran, sözlerini şöyle sürdürdü: "Günümüzde organik tarım ürünlerine, özellikle ekonomik yapısı güçlü olan ülkelerden büyük talep var. Karacabey'in verimli toprakları düşünüldüğünde sanayide girdi sağlayan organik tarıma yönelmenin daha fazla katma değer yaratacağı açıktır. Bursa'nın ihracat potansiyeli kullanılarak bu ürünler dışarıya satılabilir. TOSYÖV bu alandaki araştırmaları KTSO ile paylaşabilir. Karacabey'in tarım potansiyelinin tartışılmayacak düzeyde ilerlediğini görüyoruz."

Karacabey Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Özer Matlı ise "Türkiye sanayisinin en büyük eksikliği plansızlıktır. KOBİ'ler bu sorundan oldukça etkileniyor. Tarımda da aynı sıkıntıyı yaşamaktayız. Yıllardır tarımı planlı ve programlı bir sistem içine oturtamadık. Bundan en çok çiftçi etkilenmekte" dedi. TİGEM arazileri üzerinde Organize Sanayi Bölgesi için çalışmalar yaptıklarını da anlatan Matlı, Mustafakemalpaşa ile ortaklaşa düşünüldüğü projenin gerçekleşmediğini, sonunda Mustafakemalpaşa'da Organize Sanayi Bölgesi oluşturulduğunu ancak çalıştırılmadığını kaydetti.

"Barış Okulu için 500 çocuk elele"

TOSYÖV Bursa Destekleme Derneği Üyeleri, UNICEF, NİLVAK ve Nilüfer Yerel Gündem 21'in beraber yürüttüğü "BARIŞ Okulu için 500 çocuk elele" isimli projeye destek oldular. Proje kapsamında yapılacak olan Barış İlköğretim Okulu'nun 23 Nisan 2008'de tamamlanması planlanıyor. TOSYÖV Bursa Destekleme Derneği üyelerinden Mustafa Dayanıklı'nın kızı Ece'de bu 500 çocuktan biri olarak projede yer alıyor. TOSYÖV Bursa Destekleme Derneği Yönetim Kurulu'nu ziyaret eden Ece Dayanıklı, yaptıkları proje hakkında şunları anlattı:

"Projemiz Türkiye ve dünyada ilk olması nedeniyle çok önemli bir proje. Bu projenin farklılığı da 500 çocuğun kendi kazandıkları paralarla bir okul yaptırıp kardeşlerini okula yollamaları. Hedef her çocuğun birer Avro kazanması."

Dayanıklı, UNICEF materyalleri satışı, eskiden kader kısmet olarak bilinen kazı kazanların kazıtılması, firma bağlantıları, fuarlarda açılan standlardan kazanılan

paralar ve bireysel projelerden kazandıklarıyla bu işi yürütmeye çalıştıklarını aktardı. Her çocuğun bir veya birkaç firmayla anlaşılıp o firmadan geri dönüşümlerini bu projeye aktarmalarını istediğini kaydeden Dayanıklı, aynı zamanda da bu firmaya 500 ve bin YTL arasında bir satış yaptıklarını ve miktarın firma tarafından belirlendiğini açıkladı. Bu satışın bağış değil karşılığında UNICEF materyallerinden ya

da kazı kazandan alınarak gerçekleştirildiğini altını çizen Dayanıklı, "Bunun karşılığında da web sitemizde logonuzu bulundurarak reklamınızı yapıyoruz, bir kirlangıç bayrak veriyoruz, bir teşekkür mektubu yazıyoruz, çıkaracağımız dergide size de yer ayırıyoruz ve okulumuzdaki anı duvarında logonuza yer veriyoruz. Böylelikle bu projede katkınız olduğunu herkes öğreniyor" diye konuştu. TOSYÖV Bursa Destekleme Derneği Başkanı Habil Duran, dernek olarak eğitime katkı vermekten mutlu olduklarını, bu çalışmaya da destek olacaklarını söyledi.

KOBİ BİLGİ

İmalat Belgesi nedir?

İmalat Belgesi, işletmede yapılan imalatın nitelikleri, kapasite, kapasite kullanım oranını, imalat teknolojisi, sermaye durumu vb. bilgileri içeren bir belgedir. İmalat Belgesi alabilmek için öncelikle Sanayi Sicil Belgesi, Kapasite Raporu ve Garanti Belgesi Düzenleme Yetkisi almanız gerekmektedir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Dairesi Başkanlığı'nca verilen İmalat Belgesi'ni alabilmek için şu bilgi ve belgelerin verilmesi gerekmektedir.

Genel Bilgiler:

- Kuruluşun hukuki yapısı
  - Sermaye durumu (yerli ve yabancı sermaye)
  - Lisans (Know-How ve teknik işbirliği anlaşmaları)
  - Kuruluşun yeri ve tarihçesi
  - Diğer tanıtıcı bilgiler (katalog, broşür, proje vs.)
  - Kapasite Raporu
  - Sanayi Sicil Belgesi
  - Ticari Sicil Gazetesi ve imza sirküleri
  - Teknik bilgiler
  - Tesisin kapasitesi ve kullanım oranı (5 yıllık)
  - Mamullerin nitelikleri
  - Kalite kontrol teçhizatı hakkında bilgi,
  - Garanti şartlarının ve süresinin yazılı olduğu 'Garanti Belgesi'
  - İmal edilen ve yerli yaptırılan parçaların ayrı ayrı gösterildiği listeler
  - İthal edilecek parçaların nereden alındığı veya alınacağı FOB fiyatlarla belirtildiği listeler,
  - Kuruluşun bünyesinde imalatı gerçekleştiren parçalar, yan sanayiden temin edilenler (Sanayi işletmelerinin adı ve adresler)
  - İmalat edilen ve imalî planlanan mamullerin yurtiçinde ve dış ülkelerde imal edilenlerle
  - Fiyat mukayesesi
  - Kalite durumu
  - Teslim süreleri (Temrin planı)
  - Ekonomik durum
  - Yurtiçi arz ve talep durumu.
  - İhracat imkanları
  - İmalatta maliyet düşünce unsurların görüş olarak belirtilmesi 'Römork ve Yarı Römork İmalî' ve araçların imalî için yukarıdaki belgelerin yanısıra 'Araçların İmalî, Tadil ve Montajı Hakkındaki Yönetmelik'te belirtilen 'Tanıtma Bildirimi'nin doldurulması gerekmektedir.
- Kaynak: Arif Uğur-KOBİ'ler için Alternatif Finansman Yöntemleri
(www.kosgeb.gov.tr)

KOBİ Finans Sözlük

Annexed budget: Katma bütçe, kamu bütçesinden ayrı olarak, kamu iktisadi kuruluş ve işleyiş kanunlarına uygun olarak hazırlanan bütçeler. Bu bütçelerin gelir ve giderleri arasındaki fark, genel bütçeye dahil edilir.

Anti-dumping duty (Anti-damping vergisi): İthalatçı ülkelerin yerli ürünleri korumak için koydukları bir gümrük vergisi.

Appreciation (Değer kazanma): Varlıkların mevcut defter değerlerinden daha fazla değer taşıyacak duruma gelmesi. Bu terim borsada işlem gören hisse senetleri, tahviller ve malların piyasa fiyatlarındaki artışlar içinde kullanılır.

Arab currency-related unit (ARCU) (Arap paraları birimi): Oniki Arap ülkesi parası cinsinden tanımlanarak 1974'te yaratılmış bir para birimi. Arap paraları cinsinden ifade edilen hisse senedi ve tahvillerin alım satımında ortak bir değer standardı işlevi görür. Kullanımı sınırlıdır.

Arc elasticity: Yay esnekliği belirli bir malın talep eğrisinin saptanan iki noktasının arasından geçen doğrunun orta noktasının esnekliği.

Arithmetic mean/ average (Aritmetik ortalama): Ortalaması alınacak sayıların toplamının toplam terim adedine bölünmesi ile bulunan değer.

Arithmetic progresion (Aritmetik dizi): Her bir terimin bir terimin bir önceki veya bir sonraki terimden olan farkının aynı olduğu sayı dizisi.

Arrangement of bankruptcy (Konkordato): İflas etmiş iyi niyetli bir borçlunun malları tasfiye edilmeden işini devam ettirerek borçlarını ödeyeceğine dair alacaklılar ile yaptığı sözleşme. Bu anlaşma sonucunda alacaklıların en az üçte iki oranında çoğunluğu alacaklarının belirli bir bölümünden vazgeçer, borçlu ise geri kalan borçlarını bir plan dahilinde ödemeyi kabul eder.

Ocak ayı mali yükümlülükler takvimi

7 Ocak 2008; Aralık 2007 Dönemi Çeklere Ait Değerli Kâğıtlar Vergisi Bildirimi ve Ödemesi

10 Ocak 2008; 16-31 Aralık 2007 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, 16-31 Aralık 2007 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödemesi

15 Ocak 2008; Aralık 2007 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisi'nin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi

21 Ocak 2008; Aralık 2007 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin EK:4 No.lu ÖTV Bildirim Formu, Aralık 2007 Dönemine Ait Kolalı Gazozlara İlişkin EK:7 No.lu ÖTV Bildirim Formu, Aralık 2007 Dönemine Ait Alkollü İçeceklerle İlişkin EK:8 No.lu ÖTV Bildirim Formu, Aralık 2007 Dönemine Ait Tütün Mamullerine İlişkin EK:9 No.lu ÖTV Bildirim Formu, Aralık 2007 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallarına İlişkin EK:10 No.lu ÖTV Bildirim Formu, Aralık 2007 Dönemine Ait Yanışma ve Çekilişler İle Futbol Müsabakalarına Ait Müşterek Bahislerle İlgili Veraset ve İhtikal Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisi'nin Ödenmesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi

23 Ocak 2008; Aralık 2007 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Muhtasar Beyanname ile Beyanı, Ekim-Kasım-Aralık

2007 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Muhtasar Beyanname ile Beyanı, Aralık 2007 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Stopajı'nın Muhtasar Beyanname ile Beyanı, Aralık 2007 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisi'nin Beyanı, Ekim-Kasım-Aralık 2007 Dönemine Ait GVK Geçici 67. Madde Kapsamında Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı

24 Ocak 2008; Aralık 2007 Dönemine Ait Katma Değer Vergisi'nin Beyanı, Ekim-Kasım-Aralık 2007 Dönemine Ait Katma Değer Vergisi'nin Beyanı, 1-15 Ocak Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödemesi

25 Ocak 2008; 1-15 Ocak Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi

28 Ocak 2008; Aralık 2007 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Ödemesi, Ekim-Kasım-Aralık 2007 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Stopajı'nın Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisi'nin Ödemesi, Ekim-Kasım-Aralık 2007 Dönemine Ait GVK Geçici 67. Madde Kapsamında Yapılan Tevkifatların Ödemesi, Aralık 2007 Dönemine Ait Katma Değer Vergisi'nin Ödemesi, Ekim-Kasım-Aralık 2007 Dönemine Ait Katma Değer Vergisi'nin Ödemesi

31 Ocak 2008; Aralık 2007 Dönemine Ait Haberleşme Vergisi'nin Beyanı ve Ödemesi, Yıllık Harçların Ödenmesi, 2007 Yılında Kullanılan Defterlerin 2008 Yılında da Kullanılmak İstenmesi Halinde Yasal Defterlere İlişkin Ara Tasdik, Türk Ticaret Kanunu Hükümlerine Göre 2007 Yılına Ait Yevmiye Defterinin Kapanış Tasdiki, 2008 Yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi 1.Taksit Ödemesi, SSK (Aralık 2007) Sigorta Primlerinin Ödemesi, Bağ-Kur Sigortalılarının Ocak 2008 Sigorta Primi ve Sağlık Sigorta Primlerinin Ödemesi.

Her ayın ilk haftası çıkarılan GİRİŞİM Dergisi ayda 13 bin adet basılarak Türkiye çapında ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Cumhurbaşkanlığı'na, tüm bakan ve milletvekillerimize, sanayi ve ticaret odalarına, borsa başkanlarına, banka genel müdürlüklerine, üniversitelere, küçük ve orta ölçekli firmalara, organize sanayi bölgelerine, çeşitli kurum ve kuruluşlara gönderilmektedir.

Dergimize reklam vermek isteyenler için:

REKLAM TARİFESİ

Arka kapak tam sayfa :1.500 YTL + KDV Kapak içi tam sayfa :1.000 YTL + KDV

iç sayfa : 750 YTL + KDV 1/2 Sayfa :500 YTL + KDV

Sayfa Boyutu :19,5 x 27 cm

Girişim Dergisi Reklam Sorumlusu: Necla Altındağ Tel.: 0312 425 94 85 Fax: 0312 425 62 21

YÖNETİM KURULU:

Başkan: Hilmi Develi, **Başkan Yardımcıları:**A. Kurtcebe Alptemoçin, Prof. Dr. Tamer Müftüoğlu, Yalçın Sönmez, Nejat Koçer
Genel Sekreter: Nezh Kuleyin, **Sayman:** Erol Akkaya, **Üyeler:** Osman Samsunlu, Bedrettin Karaboğa, Halil Özgökçe, Sefer Baylan

DENETİM KURULU:

Hanife Akcengiz, Özcal Korkmaz, Nasuh Ekinci

DESTEKLEME DERNEKLERİMİZ

İl Adana
İsim Mehmet EREL
Cep Tel 0 532 241 87 91
Telefon 0322 334 01 17
Faks 0322 334 04 42
Adres Havutlu Beldesi Karataş Cad. No:801 Yüreğir/ ADANA
E-mail mehmet@tavas.com.tr

İl Afyon
İsim İhsan BEŞER
Adres : Kocatepe Mah. 130 Sok. No:1 Afyonkarahisar
Telefon 0 272 216 31 54- 216 70 80
Faks 0 272 216 70 80
Cep: 0 533 260 47 48
Email: ihsan@beserekmek.com

İl Ankara
İsim Erol AKKAYA
Cep Tel 532 292 67 39
Telefon 0 312 425 94 85
Faks 425 62 21
Adres Paris Cad. No:16/5 Kavaklıdere/ANKARA
E-mail erolakkaya@tosyov.org.tr

İl Balıkesir
İsim Halil BACAĞOĞLU
Cep Tel 0 532 613 60 18
Telefon 0 266 241 42 53
Faks 0 266 243 35 33
Adres Atalar Cad. Bacakoğlu Pasajı No:54 BALIKESİR
E-mail balikesis@tosyov.org.tr

İl Batman
İsim Mehmet Emin ATALAY
Cep Tel 0 532 696 95 86
Telefon 0 488 215 37 92
Faks 0488 214 64 92
Adres Diyarbakır Cad.Turhan İzgi Ap. Kat:2 BATMAN
E-mail ulas72@mynet.com

İl Burdur
İsim Nasuh EKİNCİ
Cep Tel 0 532 611 83 54
Telefon 0 248 252 97 30/5 hat
Faks 0 248 252 97 35
Adres Özgür Mah.Yusuf Ekinci İş Mrk.No:9 BURDUR
E-mail ekinciler_marble@hotmail.com

İl Bursa
İsim Habil DURAN
Cep Tel 0532 232 41 70
Telefon 0 224 211 10 91-92
Faks 0 224 211 45 64
Adres Butlim İş Mrk C Blok Kat:5 No:1499 BURSA
E-mail tosyov@tosyovbursa.org

İl Çorum
İsim Osman SAMSUNLU
Cep Tel 0 536 579 85 55
Telefon 0 364 225 44 00
Faks 0 364 225 02 08
Adres Yeniöl Mah.Sel Sok.Kip İş Mrk. No:33/3 ÇORUM
E-mail osmansamsunlu@yahoo.com

İl Denizli
İsim Seçil TOK
Cep Tel 0 532 261 49 99 / 0 542 486 76 66
Telefon 0 258 265 91 91/ 0 258 241 18 71
Faks 0 258 241 63 10
Adres Doktorlar Cd. Çimen İş Mrk. No:29 K:5 D:30-31
E-mail DENIZLI secitok@aksigorta.net

İl Gaziantep
İsim Necati BİNİCİ
Cep Tel 0 532 451 51 09
Telefon 0 342 337 45 20
Faks 0 342 337 45 23
Adres 2. Org. San. Böl. Celal Doğan Bul. 11 nolu sok. No:5
E-mail Şehitkamil/ GAZİANTEP prosep@prosep.com.tr

İl İstanbul
İsim Sefer BAYLAN
Cep Tel 0 532 447 68 78
Telefon & Faks 0 216 422 23 18 pbx Fax: 0216 321 19 23
Adres Fahrettin Kerim Gökay Cad. Muhtis Apt. A - Blok No: 87 Kat: 5 Daire: 11
E-mail Ziverbey - Kadıköy / İSTANBUL
sbaylan@tosyov.org.tr

İl İzmir
İsim Kemal MOROĞLU
Cep Tel 0 533 736 15 20
Telefon Tel : 0232 458 02 03 0232 458 03 03
Faks 0 232 458 61 71
Adres 1413 Sok. No:5 1. Kahramanlar /İZMİR
E-mail congarmetal@mynet.com

İl Kütahya
İsim Nadi SARIŞIK
Cep Tel 0 533 436 63 33
Telefon 0 274 216 11 81
Faks 0 274 216 00 05
Adres Adnan Menderes Blv. Ata Ap. Zemin kat /Kütahya
E-mail nadisarisik@yahoo.com

İl Konya
İsim Önder Kaan KESKİN
Cep Tel 0 544 351 28 03
Telefon 0 332 353 56 32 pbx
Faks 0332 353 68 32
Adres Zafer Meydanı Kazım Karabekir Cd. Fevzi Çalılık Çarşısı K.1 No:204 Selçuklu
E-mail ozgurkaankeskin@mynet.com

İl Mersin
İsim Ayşe ATIŞERİ
Cep Tel 0 533 347 14 17
Telefon 0 324 237 74 69
Faks 0 324 233 03 86
Adres İstiklal Cad. Borsa Sarayı A Blok Kat 6 No:15 MERSİN
E-mail mersin@tosyov.org.tr atiseri@atiseri.com

İl Safranbolu-Karabük-Bartın ve Çevresi
İsim Bahri KÜPELİ
Cep Tel 0 505 538 39 70 / 0 555 333 65 03
Telefon 0 370 712 22 71
Faks 0 370 712 28 71
Adres Karabük Cd. Çizmeçi İş Hanı Kat:1 No:25 SAFRANBOLU
E-mail safranbolugundem@mynet.com

İl Samsun
İsim Sabri SAMANGÜL (İletişim : Turan ÖZFIRAT)
Cep Tel 0 533 281 34 01
Telefon 0 362 445 01 11
Faks 0 362 445 18 11
Adres İmaretçiği Tıbbi Aletler San. ve Tic. Ltd.Şti Samsun Serbest Bölge Limançısı/ SAMSUN
E-mail tosyovsamsun@hotmail.com imaretcioglu@superonline.com

İl Zonguldak
İsim Bernal YÜCE
Cep Tel 0 555 746 67 55
Telefon 0 372 322 33 44/322 75 65
Faks 0 372 322 79 99
Adres Müftü Mah. Devrek Yolu Cad. Sato Apt. No:14/A K.Ereğli/Zonguldak
E-mail zonguldak@tosyov.org.tr